

VER V BOŽIE PRAVDY

PÁN JEŽIŠ TI HOVORÍ: “JA SOM PRAVDA!”

ThDr. František Tomášek

Posvätná kniha

KATECHIZMUS katolíckeho náboženstva je posvätná kniha, pretože nám podáva Božie pravdy. Preto ju prijímame s božskou, čiže nadprirodzenou vierou. To znamená: S Božou pomocou prijímame s najväčšou istotou všetko, čo Boh oznámil alebo zjavil a čo nás učí jeho Cirkev ako pravdy zjavené Bohom. Aj to pevne veríme, čo nemôžeme poznať z osobnej skúsenosti alebo pochopiť svojím rozumom, pretože tieto pravdy máme od Boha. Božskú, nadprirodzenú vieru si nikto nemôže dať sám. Je to veľký dar, čiže milosť od Boha. Tento dar božskej, nadprirodzenej viery sme dostali s milosťou posväcujúcou. Máme zaň ďakovať a tiež sa modliť za to, aby sme si ho vždy zachovali, upevňovali a rozmnožovali. Preto s modlitbou a s touto božskou, nadprirodzenou vierou ber do rúk túto knihu. Katechizmus katolíckeho náboženstva nie je na to, aby si Božie pravdy len poznával. Je hlavne na to, aby si v ne nadprirodzenou vierou radostne uveril, riadil sa podľa nich vo svojom každodennom živote, aby si podľa nich skutočne žil. K tomu však zasa potrebuješ Božiu pomoc. Preto začínaj a ukončuj čítanie katechizmu vždy modlitbou.

1. NÁŠ VEČNÝ CIEĽ

Zamysli sa! - Nieto nikoho, kto by vždy a úprimne mohol vyhlasovať: “Ja som taký šťastný, že mi už nič nechýba”. Boh to už tak zariadil, aby sme tu na svete nelipli len na pozemskom živote, ale aby sme tiež mysleli na večný život po smrti, na svoj večný cieľ. Svätý Augustín o tom napísal: “Stvoril si nás, Bože ,pre seba a nespokojné je naše srdce, dokiaľ nespočinie v Tebe” (Vyznania I,1). Pre večný cieľ, pre nebo si sa tiež zvláštnym spôsobom narodil. Stalo sa to pri sv. krste. Krst bol pre teba ako nové narodenie. Bolo to narodenie nie z rodičov, ale z Boha! Bolo to narodenie nie pre život pozemský, ale pre nebo. Bez tohoto narodenia by si sa do neba vôbec nemohol dostať. Preto Pán Ježiš povedal: “Kto sa nenarodí z vody a z Ducha Svätého, nemôže vojsť do Božieho kráľovstva” (Jn 3,5). Deň tvojho krstu je preto najpamätnejším dňom tvojho života. Vieš, kedy si bol pokrstený? Nestačí však pri krste narodiť sa pre nebo, ale podľa toho musíš aj žiť! Preto pri krste kňaz pripomínal tvojmu krstnému otcovi, aby si vždy veril v Božie pravdy, žil v milosti posväcujúcej a zachovával Božie prikázania, zvlášť najväčšie prikázanie lásky k Bohu a k blížnemu. Preto nakoniec po sv. krste kňaz ešte položil na teba biele rúcho so slovami: “M. stal si sa novým stvorením a obliekol si sa v Krista. Toto biele rúcho nech ti je znakom tejto hodnosti. Tvoji rodičia a príbuzní budú ti pomáhať, aby si ho priniesol nepoškvrnené do života večného.” Pán Ježiš hovoril o našom večnom ciele: “Čo osoží človeku, keby aj celý svet získal, ale stratil by večný život?” (Mt 16,26). “Hľadajte teda najprv Božie kráľovstvo a jeho spravodlivosť a ostatné všetko sa vám pridá!” (Mt 6,33).

*

Váž si túto knihu. Chce byť tvojím dobrým priateľom a vodcom na ceste života. Premýšľaj často o tom, čo ti hovorí, vrúcne a často sa modlievaj, aby si dôsledne podľa toho žil. Tak sa staneš šťastným nielen raz vo večnosti, ale už tu na svete, lebo sv. Pavol apoštol hovorí: “Tým, ktorí milujú Boha, všetko slúži k dobrému” (Rim 8,28). A Pán Ježiš povedal: “Blahoslavení, ktorí počúvajú Božie slovo a zachovávajú ho” (Lk 11,28).

Mama, načo som na svete?

*

Manželka vysokého politického činiteľa sa zdôveruje svojej priateľke:

- *Len si predstav, čo mi nedávno povedal môj osemnásťročný syn! Má všetko, čo si len zažiada, študuje veľmi dobre, ba má aj vážnu známosť. Keď sme včera sedeli v salóne, zrazu sa ma len opýta:*

- *Mama, načo som na svete?*

Prekvapene som sa na neho pozrela. Jeho otázka ma priamo zmrazila. Pochopila som, že nie je šťastný!...

Náš osemnásťročný priateľ vychovaný v materialistickom duchu si uvedomil, že žiť iba pre pozemské hodnoty nemá zmysel. Život sa vtedy zdá ukrutne prázdny.

Túto prázdnotu a bezcieľnosť pociťujú nielen mnohí mladí ľudia, ale aj dospelí. Vo svojej beznádejnosti sa títo mladí ľudia búria proti spoločnosti. Cítia, že ich zradila, lebo zhomom za hmotným blahobytom odvrátila ich od hľadania pravých hodnôt. Preto sa mnohí vrhajú na drogy, iní sa oddávajú nezriadenostiam, alebo zúfalým násilím protestujú proti spoločenskému poriadku. A čím sú vzdelanejší a schopnejší, tým viac cítia, že človek je viac, než hmota a blahobyť.

(Dejiny spásy str. 38)

Načo sme na svete?

Na svete sme na to, aby sme Bohu slúžili a po smrti sa dostali k nemu do neba.

Čím slúžime Bohu?

Bohu slúžime tým, že: 1. veríme v Božie pravdy, 2. žijeme v milosti posväcujúcej a 3. zachovávame Božie prikázania.

2. BOŽIE PRAVDY - BOŽIE ZJAVENIE

Písmo Sväté, čiže Biblia. - Písmu Svätému hovoríme tiež Biblia. Je to z gréckeho slova "biblos" a slovensky to znamená "kniha". Písmu Svätému dávame toto meno preto, lebo ono je zo všetkých kníh najviac zasluhuje názov kniha, lebo je to najcennejšia kniha, je to skutočne Kniha kníh. Duch Svätý pomáhal pisateľom Biblie, povzbudzoval ich, aby písali, osvecoval ich rozum, aby vedeli, čo majú písať. Tak ich pri písaní stále viedol, aby napísali bez omylu pravdy, ktoré chcel Boh, aby boli verne zjavené ľuďom. Táto stála pomoc Ducha Svätého pri písaní Biblie sa menuje biblická inšpirácia.

Knihy Starého zákona. - Písmo Sväté, alebo Bibliu delíme na knihy Starého a Nového zákona. Starý zákon obsahuje pravdy, ktoré Boh oznamoval, alebo zjavoval skrze patriarchov a prorokov. Patriarcha, praotec všetkých ľudí je Adam. Patriarchovia, praotcovia Izraelského národa, ktorý bol vyvolený pre zachovanie zjavených právd, sú: Abrahám, Izák, Jakub alebo Izrael. Proroci boli svätí mužovia, ktorí ľuďom oznamovali to, čo im Boh prikázal. Z Božieho vnuknutia tiež predpovedali o Vykupiteľovi. Veľkí proroci sú: Izaiáš, Jeremiáš, Ezechiel a Daniel. Menší proroci sú: Ozeáš, Joel, Ámos, Abdiáš, Jonáš, Micheáš, Nahum, Habakuk, Sofoniáš, Aggeus, Zachariáš a Malachiáš. Posledným prorokom a zároveň Pánovým predchodcom je sv. Ján Krstiteľ. Starý zákon má spolu 45 kníh (21 historických, 7 poučených a 17 prorockých). Boli napísané väčšinou v hebrejskom jazyku.

Knihy Nového zákona. - Nový zákon obsahuje pravdy, ktoré Boh oznamoval, alebo zjavoval skrze Ježiša Krista a jeho apoštolov. Tieto pravdy Pán Ježiš zveril svojej Cirkvi, aby ich zachovávala neporušené a učila ich všetkých ľudí. Nový zákon má spolu 27 kníh (4 Evanjelia, Skutky apoštolské, 21 listov a 1 prorockú knihu - Apokalypsu, čiže Zjavníe sv. Jána). Skoro všetky boli napísané v gréckom jazyku. Najdôležitejšie knihy Nového zákona sú 4 Evanjelia. Napísali ich: sv. Matúš, sv. Marek, sv. Lukáš a sv. Ján. Preto ich nazývame evanjelisti. Opisujú život, učenie, utrpenie a oslávenie Pána Ježiša. Úryvky z Evanjelií a z listov (alebo z kníh Starého zákona) čítame pri sv. omši a tiež pred kázňami. Týmto úryvkom hovoríme perikopy.

Máte doma Písmo Sväté? - V každej katolíckej rodine má byť Písmo Sväté, aspoň Nový zákon. Katolíkom je však dovolené čítať len také Písmo Sväté, ktoré je s vysvetlivkami a s cirkevným schválením. Nášmu národu priniesli Písmo Sväté v slovanskom jazyku apoštoli sv. Cyril a sv. Metod. - Hlavné príbehy Písma Svätého sú v knihe "Biblické dejiny".

Ústne podanie apoštolov, alebo tradícia. - Pán Ježiš apoštolom nenariadil, aby jeho učenie napísali, ale aby ho ústne ďalej hlásali. Preto im povedal: "Id'te teda a učte všetky národy... (Mt 28,19). Keby apoštoli učenie Pána Ježiša len napísali, neboli by ho tak rýchlo rozšírili, veď vtedy bolo málo ľudí, ktorí vedeli čítať. Apoštoli väčšinou len kázali. Blúdil by vo viere, kto by si myslel, že stačí veriť len to, čo je obsiahnuté v Písme Svätom.

- Pravdy, ktoré apoštoli kázali, ale nenapísali, boli napísané inými spisovateľmi a sú s pomocou Ducha Svätého neporušene zachované katolíckou Cirkvou. Týmto pravdám hovoríme ústne podanie, čiže tradícia.

*

PodĎakuj Bohu za to, že zjavil svoje pravdy. Z nich poznávaš, čo máš robiť pre svoju spásu. Čím ukážeš najlepšie svoju vďačnosť? Tým, že budeš Písmo Sväté, aspoň Nový zákon rád a často čítať a že budeš s Božou pomocou vždy pevne veriť všetkému, čo Boh zjavil a čo učí katolícka Cirkev a podľa toho aj dôsledne žiť. V tom ti bude pomáhať katechizmus, ktorý obsahuje súhrn zjavených Božích právd ako z Písma Svätého, tak i z ústneho podania apoštolov. Pozorne z neho čítavaj a pros Boha, aby ti pritom pomáhal.

Dostojevský a Sväté Písmo

Fedor M. Dostojevskij, jeden z najväčších ruských spisovateľov, zakúsil vo svojom živote úžasnú dôležitosť Božieho slova.

Ako mladý muž dostal sa pred rokom 1848 v Leningrade do Petrašovského skupiny, ktorá bojovala za sociálne reformy v cárskom Rusku. Polícia ich však chytila a boli odsúdení na smrť. Keď už boli na popraviske, oznámili im, že cár ich omilostuje. Dostojevského potom odviezli do trestaneckého tábora v Omsku na Sibíri. Na ceste do vyhnanstva v Toboľsku mu dve dobré panie darovali prikrývky, jedlo, ba jedna mu darovala aj Sväté Písmo Nového zákona. Dojatý touto veľkodušnosťou, Dostojevský panej prisľúbil, že knihu bude opatrovať ako najväčší poklad až do svojho posledného dychu.

V tábore v Omsku zostal štyri roky. Žil tam ako v pozemskom pekle. Na nohách mal prikuté päťkilové reťaze. Jeho spoluväzni boli väčšinou zločinci, vrahovia, banditi z povolania, slovom spodina Ruska. Dostojevským, ako intelektuálom verejne pohrdali. Čo ho udržovalo pri sile, bolo čítanie Evanjelia. Ba naučil čítať Písmo Sväté aj mladého analfabeta Černíka a niekoľko iných väzňov.

Konečne po štyroch rokoch ho väzenskí kováči oslobodili od reťazi. Panej, ktorá mu v Toboľsku darovala Sv. Písmo, napísal: "Ako strašne ma trápi smäd po viere, i keď sa mi v duši vynárajú nesčíselné námietky. Boh mi však vždy darúva i veľký duševný pokoj. Raz v takej chvíli zložil som si vlastné vyznanie viery. Znie takto: Verím, že na svete niet nič vzácnejšie a hodnejšie milovania, ako Kristus!"

Šesť rokov musí ešte slúžiť ako vojak na Sibíri v Semipalatinsku. V bolestiach a ťažkostiach celé hodiny hladká a meditujú evanjelium.

Po svojom návrate do Ruska začína spisovateľskú kariéru. Vo svojich románoch vášnivo hľadá Boha. Dokazujú to najmä jeho romány Zločin a trest, Diablom posadnutí a Bratia Karamazovci.

Koncom januára 1881 vážne ochorie. Krváca a stráca vedomie. Praskla mu v hrdle cieva. Dá si zavolať otca Mesegaroského z kostola sv. Vladimíra, vyspovedá sa a prijme Ježiša Krista. Manželka Anna a deti Ľuba a Fedor plačú pri jeho smrteľnej posteli. Chorý ich úpenlivo prosí, aby mu niečo prečítali z jeho sibírskeho Svätého Písma.

Zomiera so slovami: "Dôverujte v Boha! Dôverujte mu absolútne! A nikdy nezúfajte nad jeho milosrdenstvom!"

Kto nás učí Božie pravdy?

Božie pravdy nás učí katolícka Cirkev.

Kde sú obsiahnuté Božie pravdy?

Božie pravdy sú obsiahnuté vo Svätom Písme a v ústnom podaní apoštolov.

Čo je Písmo Sväté?

Písmo Sväté je zbierka kníh, ktoré boli napísané z vnuknutia Ducha Svätého a uznané Cirkvou ako Božie slovo.

Čo je ústne podanie apoštolov?

Ústne podanie apoštolov to sú Božie pravdy, ktoré apoštoli kázali, ale nenapísali.

V ktorej modlitbe sú stručne obsiahnuté Božie pravdy?

Božie pravdy sú stručne obsiahnuté v modlitbe "Verím v Boha".

Ktoré sú základné Božie pravdy?

Základné Božie pravdy sú: 1. Boh je len jeden. 2. V Bohu sú tri božské osoby: Otec, Syn a Duch Svätý. 3. Syn Boží sa stal človekom, aby nás vykúpil. 4. Boh je spravodlivý sudca, ktorý dobrých odmeňuje a zlých trestá. 5. Duša ľudská je nesmrteľná. 6. Milosť Božia je k spáse potrebná.

3. KTO JE BOH

Že je Boh, poznávame:

1. z viditeľného sveta. Nič sa nemôže urobiť samo. Dom má svojho staviteľa, svet a celý vesmír má svojho Stvoriteľa.

2. z pohybu Zeme a ostatných telies vo vesmíre. Nič sa nemôže samo od seba dať do pohybu. Našej Zemi a ostatným telesám vo vesmíre dal pohyb všemohúci Boh.

3. Zo vzniku života na Zemi. Z neživej hmoty sa nemôže vyvinúť vlastnou silou živá bytosť. Preto prvé rastliny, prvé zvieratá a prvých ľudí stvoril Boh a tiež im dal zákony, ako sa majú ďalej rozmnožovať.

4. Z prírodných zákonov. Všetko v prírode sa riadi podľa múdrych zákonov, ktoré smerujú k určitému cieľu. Tieto zákony nedali ľudia, ale tvorca prírody - Boh. On je najvyšší zákonodarca. Tak je pre nás svet i celý vesmír prirodzeným zjavením Božím.

Že je Boh, poznávame z hlasu svedomia. - Každý človek, pokiaľ nie je otupený hriechom, má vo svojej duši vnútorný hlas a ten mu hovorí, čo je dobré a čo zlé. Ak konáme niečo dobré, ten hlas nás chváli. Ak konáme niečo zlé, vyčíta nám to. Tomu hlasu hovoríme svedomie. Svedomie sme si sami nedali, ani ho nemôžeme odstrániť. Svedomie nám mohol dať len náš Stvoriteľ - Boh!

Že je Boh, poznávame z nadprirodzeného zjavenia Božieho. - Celé Písmo Sväté Starého i Nového zákona a tiež ústne podanie nám hovoria o tom, ako sa Boh o nás stará, aby sme mohli dosiahnuť večnú spásu. Písmo Sväté a ústne podanie apoštolov je pre nás nadprirodzeným Božím zjavením.

Kto je Boh? Boh je Pán celého sveta i vesmíru, ktorý má najdokonalejší rozum a najdokonalejšiu slobodnú vôľu. Nemá telo, je duch, avšak duch najdokonalejší. To znamená, že nie je na ňom nič hmotné, čo by sa mohlo zmyslami pozorovať. Preto ho nemôže vidieť svojimi očami.

*

"Po všetky dni svojho života maj na pamäti Boha a varuj sa, aby si si nikdy nezvolil hriech a nezanedbal prikázania Pána, nášho Boha," napomínal Tobiáš svojho syna (Tob 4,6). Aj ty po všetky dni svojho života maj na pamäti Boha, lebo On je tvoj najvyšší Pán. On ťa raz bude súdiť, keď zomrieš. Preto najviac záleží na tomto, aby On bol s tebou spokojný. Môže byť s tebou spokojný dnes? - Každý večer, skôr ako si ľahneš odpočívať,

rozpomeň sa, či mohol byť Boh v tento deň s tebou spokojný, z lásky k nemu ľutuj svoje chyby a hriechy a zaumieň si, v čom sa chceš na druhý deň s jeho pomocou polepšiť.

*

Vedecká práca vedie k Bohu.

Nedávno zomrel anglický fyzik Rutheford, ktorý sa vyznamenal na poli atómového bádania. Ako väčšina vedcov, aj on bol pokorný pred Bohom. Viera mu vo vede neprekážala. Neprekážala ani Einsteinovi. Rutheford hovorí: "V laických kruhoch je mýlny názor, že vedec, ktorý vie viac o bytí, musí byť bezbožný. Práve naopak: Naša práca, nás privádza bližšie k Bohu. Naša bázeň sa zvyšuje pred gigantickou mocou, pred ktorou naše úbohé nástroje, akokoľvek sa zdajú byť veľké, vypovedajú službu".

*

Nezničiteľný je len Boh.

V r. 1911 vyplávala z francúzskeho prístavu vtedy najväčšia loď Titanik, čo v preklade znamená Obor. Urobili jej reklamu, že je nezničiteľná. Jej cieľom bolo prekonať rýchlostný rekord v preplávaní Atlantického oceánu. Ľudia sa na lodi počas plavby zabávali v tom vedomí, že lodi sa nemôže nič prihodiť. Stalo sa však, čo nik nečakal. Loď narazila na ľadovú kryhu, ktorá spôsobila v jej ocelevej konštrukcii veľký otvor práve tam, kde boli stroje, ktoré poháňali loď. Loď nemala ani dosť záchranných člnov, lebo námorníci sa domnievali, že pre Obra je to zbytočné. Tak sa stalo, že veľká časť cestujúcich zahynula. Keď jej prišla na pomoc loď Kapatia, Titanik bol už na dne oceána. Hovorí sa, že hudba, ktorá hrala, aby zabávala cestujúcich, nakoniec zahrála pieseň "Blíž k tebe Bože môj, len k Tebe blíž". Titanik zahynul napriek tomu, že mal meno nezničiteľný Obor. Nezničiteľný je len Boh, o ktorého sa človek môže oprieť a ktorý ho nesklame.

Z čoho poznávame, že je Boh?

Že je Boh, poznávame: 1. z viditeľného sveta, 2. z hlasu svedomia a 3. zvlášť z nadprirodzeného Božieho zjavenia.

Kto je Boh?

Boh je Pán celého sveta i vesmíru a náš nebeský Otec.

4. AKÝ JE BOH

Boh je večný. - Predstav si malého vtáčika, ktorý by mal byť tak dlho živý, kým by odniesol vo svojom zobáčku po drobnom zrníčku všetky pahorky a hory do mora. Ako dlho by to trvalo? Večne? Veru nie. Trvalo by to veľmi, veľmi dlho, ale predsa by bol s tým raz hotový. Boh však jestvuje omnoho dlhšie. Vždy bol, je a bude. Boh je večný. My sme tu vždy neboli. Raz sme začali byť, a preto ani nedokážeme pochopiť, ako je to dlho, čo trvá večne. Aký veľký si, večný Bože!

Boh je všadeprítomný. - Boh je vo všetkom, všetko je v Bohu a predsa Boh je väčší ako všetko! "Kam môžem zájsť pred tvojím duchom, alebo kam utiecť pred Tvojou tvárou?" (Ž 138,7). Nakoľko Boh je všade, je tiež v tebe a práve v tebe je ti najbližší. Preto, keď sa chceš k nemu modliť, nemusíš ho hľadať ďaleko. Boh "nie je ďaleko od každého z nás. Lebo v ňom žijeme, dýchame a sme" (Sk 17,27-28). Nikdy nie si celkom sám, nikdy nie si opustený. I keby ťa všetci ľudia opustili, Boh ťa neopustí nikdy. On je s

tebou všade. "I keby som mal prejsť údolím smrti, nebojím sa zlého, lebo ty si so mnou..." (Ž 22,4).

Zvláštnym spôsobom je Boh prítomný v duši, ktorá je v milosti posväcujúcej. V Najsvätejšej Sviatosti Oltárnej je prítomný Syn Boží i so svojim osláveným ľudským telom. V nebi je prítomný Boh tak, že svätí pozerajú na neho a sú nevýslovne šťastní.

Boh je vševediaci. Keby ťa niekedy napadlo, že si sám, a preto môžeš robiť čo chceš, spomeň si: "Nie som sám, Boh je tu a vidí všetko! Ako by som mohol hrešiť pred Bohom, ktorý všetko vidí?" Boh vie dopodrobna všetko, čo sa robí na svete. Vie, čo si myslíme, čo si prajeme, čo potrebujeme, čo je pre nás najlepšie. Vie, čo bude a predpovedal to veľa krát skrze prorokov. Nikdy sa v ničom nemýli a nič nezabúda.

Boh je všemohúci. - Boh ukazuje svoju všemohúcnosť zvlášť tým, že všetko stvoril, udržuje, riadi a tiež tým, že robí zázraky. "U Boha nič nie je nemožné" (Lk 1,37). Preto sa tiež hovorí: "Lekár lieči, ale Boh uzdravuje."

*

Kto je Boh?

Je to už dávno, čo žil na zemi kráľ zvaný Chieron. Tento kráľ si raz k sebe povolal veľkého mudrca Symonidesa.

- Povedz mi - hovorí mu kráľ - kto je to vlastne Pán Boh?

Mudrc na túto otázku nevedel ihneď odpovedať. Požiadal kráľa o jeden deň na rozmyslenie odpovede. Keď sa už deň míňal, Symonides prišiel ku kráľovi a povedal mu:

- Milostivý kráľ, prosím ešte o dva dni strpenia, aby som dobre dokázal odpovedať na tvoju otázku.

Kráľ sa zhrozil, ale Symonides po dvoch dňoch prosil o ďalšie dva dni na rozmyslenie, potom, znovu o ďalšie dva dni. Netrpezlivý kráľ sa ho pýta:

- Prečo mi tak dlho nedávaš odpoveď na otázku?

Najsláskavejší kráľu - hovorí mudrc - čím dlhšie uvažujem nad tým, kto je Pán Boh, tým ťažšie sa mi vidí odpoveď na túto otázku.

Mudrc mal pravdu, lebo nekonečného a veľkého Pána Boha nemôžeme poznať a pochopiť našim malým, konečným rozumom. Ale jednako sa musíme snažiť poznať Ho čo najlepšie, aby sme Ho milovali, verne mu slúžili a potom sa do neba dostali.

Čo znamená: Boh je večný?

Boh je večný, znamená: Boh vždy bol, je a bude.

Čo znamená: Boh je všadeprítomný?

Boh je všadeprítomný, znamená: Boh je všade.

Čo znamená: Boh je vševediaci?

Boh je vševediaci, znamená: Boh vie všetko, čo bolo, čo je a čo bude, pozná i naše najtajnejšie myšlienky.

Čo znamená: Boh je všemohúci?

Boh je všemohúci, znamená: Boh môže všetko, čo chce

5. BOH JE NAJSPRAVODLIVEJŠÍ, NAJDOBROTIVEJŠÍ, NAJMILOSRDNEJŠÍ

Boh je najspravodlivejší. - Boh nemusí odmeniť alebo potrestať hneď na svete, pretože nikto neunikne jeho súdu vo večnosti. Hovorí sa: “Božie mlyny melú pomaly, ale isto. Boh nevypláca každú sobotu, ale nikomu nezostáva dlžný.”

Hriešnikom sa na svete završuje dobre darí a zdajú sa byť šťastní. Prečo? Pretože Boh je najspravodlivejší, ale i vševediaci. On vie dobre, kto zotráva v hriechu a zomrie bez pokánia vo svojich hriechoch. Pretože nemôže takéhoto človeka odmeniť v nebi za jeho dobré služby, ktoré predsa i zlý za života tu a tam vykonal, preto ich tým hojnejšie odmeňuje už tu na zemi.

Ale o takomto šťastí sv. Augustín hovoril: “Aké hrozné je šťastie hriešnika!” A dodáva prosbu: “Tu na svete ma Pane, rež, bi a páľ, ako chceš, ale tam, vo večnosti, ma ušetri.” Nedaj sa preto mýliť zdanlivým šťastím niektorých hriešnikov tu na svete. Okrem toho pamätajme na to, že na pozemskom šťastí veľa nezáleží, lebo tu na svete trvá všetko len krátko. Najviac záleží na tom, aké to bude po smrti, vo večnosti, lebo tam to trvá bez konca, večne!

Boh je najdobrotivejší. - Boh odieva “poľné ľalie” a živí “nebeské vtáky” (Mt 6,26-30). O čo viac sa stará o naše blaho! Ďakuješ za všetko modlitbou každé ráno a večer, pred jedlom i po jedle? Ideš mu poďakovať každú nedeľu a prikázaný sviatok zbožnou účasťou na sv. omši? Boh je najmilosrdnejší. - Zmiloval sa po prvotnom hriechu: “Boh tak miloval svet, že dal svojho jednorodeného Syna, aby nikto, kto v neho verí, nezahynul, ale mal život večný” (Jn 3,16). Čaká tiež na obrátenie hriešnikov: “Nechce smrť bezbožného, ale aby sa obrátil od svojej cesty a zostal nažive” (Ezech 33,11). Ďalšie vlastnosti Božie. - Boh je najmúdrejší, riadi všetko tak, že vždy dosahuje najsvätejšie úmysly. - Boh je najsvätejší, je dokonalý, miluje len dobro, je vznešený a vzbudzuje v nás úctu: “Svätý, svätý, svätý je Pán, Boh zástupov” (Iz 6,3). - Boh je pravdovravý a verný, pretože všetko, čo hovorí, je pravda, a všetko, čo sľubuje a čím hrozí, splňa.

*

Aký dokonalý je Boh! Usiluj sa mu čo najviac podobat' aj ty! V čom sa musíš ešte polepšiť, aby si sa mu najviac podobal? “Buďte teda dokonalí, ako je dokonalý i váš Otec nebeský” (Mt 5,48).

*

Abrahám Lincoln sa raz priateľsky zmienil o Konfederácii južných štátov, ktorých odtrhnutie od Únie vyvolalo v šesťdesiatych rok minulého storočia občiansku vojnu. Jedna dáma, ktorá počula prezidentovu poznámku, sa na to nahnevala a vyhlásila, že prezident by mal radšej nepriateľov ničiť a nie hovoriť o nich takto. “Ale milá pani”, namietal Lincoln, “vari ich nezničím tak, že ich urobím svojimi priateľmi?”

Je ľahké byť dobrým, ak sú i druhí voči nám dobrí. Niečo iného je milovať tých, ktorí nám škodia a kladú prekážky na životnej ceste.

Väčšina ľudí to spláca rovnakou mincou. Dopúšťa sa chyby splácania zlého zlým. Tým sa situácia zhoršuje. Kristova metóda je iná. Bol láskavý ku všetkým, bez ohľadu na to, ako sa správali k nemu. A ty, ak ho chceš napodobniť a prinášať ho svetu, rob podobne.

(Niečo na dnes 9.december)

Čo znamená: Boh je najspravodlivejší?

Boh je najspravodlivejší, znamená: Boh všetko dobré odmeňuje a všetko zlé trestá.

Čo znamená: Boh je najdobrotivejší?

Boh je najdobrotivejší, znamená: Boh sa otcovsky stará o svoje tvory, všetko dobré máme od neho.

Čo znamená: Boh je najmilosrdnejší?

Boh je najmilosrdnejší, znamená: Boh odpúšťa hriechy každému, kto ich kajúcne ľutuje.

6. BOH JE TROJJEDINÝ

Odkiaľ sa dozvedáme o troch Božských osobách? - Z Písma Svätého. Napr. po Pánovom krste sa zjavil Duch Svätý v podobe holubice a zaznel hlas nebeského Otca: "Toto je môj milovaný Syn, v ktorom mám zaľúbenie" (Mt 3,17). Kým Pán Ježiš vystúpil na nebesia, povedal apoštolom: "Chod'te teda a učte všetky národy a krstite ich v mene Otca i Syna i Ducha Svätého" (Mt 28,19).

Tajomstvo viery. - Otec nebeský je Boh, Syn Boží je Boh a Duch Svätý je Boh. Sú to tri rozličné osoby, každá z nich je pravý Boh, a predsa Boh je len jeden. Táto pravda sa nedá pochopiť ľudským rozumom. Túto pravdu však pevne veríme, lebo nám ju zjavil sám Syn Boží, ktorý sa stal človekom, Ježiš Kristus. I v prírode sú rôzne tajomstvá. Napr. kto dokáže pochopiť, čo je život? Vedci umelo zostrojili obilné zrnko a ono predsa nevyklíčilo. Prečo? Tomuto zrnku chýbala kľúčivá sila - život. Sú aj iné tajomstvá v prírode. Ešte väčšie tajomstvo je vo svätej viere. A najväčším tajomstvom je, akým spôsobom je jeden Boh v troch osobách.

Sviatok Najsvätejšej Trojice je prvá nedeľa po Svätodušnom sviatku. Týmto sviatkom sa u nás končí doba pre veľkonočné sv. prijímanie.

Znamenie sv. kríža. - Kríž robíme malý: to je palcom pravej ruky na čele, ústach a hrudi (pri Evanjeliu) a veľký pravou rukou od čela k hrudi a od ľavého premena k pravému. Ľavú ruku máme pritom na prsiach. - Týmto znamením vyznávame vieru v Trojjediného Boha a dovoľávame sa jeho pomoci. Je to modlitba síce krátka, ale veľmi účinná. Urob preto zbožne sv. kríž hneď ráno, keď vstávaš, večer, keď líhaš, pred prácou a po práci, v pokušení a v nebezpečenstve. Zvlášť účinné je znamenie sv. kríža svätenou vodou. Matka robí krížik na čele svojmu dieťaťu, pokiaľ sa ešte nevie samo modliť. I neskôr mu rodičia robia krížik na čele, zvlášť vtedy, keď sa najskôr chystá k sv. spovedi a k sv. prijímaniu, keď sa s ním lúčia pred odchodom z domova, pred svadbou a v hodine smrti. Svoje požehnanie doprevádzajú slovami: "Nech ťa požehnáva a ochraňuje od všetkého zlého všemohúci a milosrdný Boh Otec, Syn a Duch Svätý. Amen". V každom kresťanskom príbytku má byť na čelnom mieste zavesený posvätený kríž. Je to posvätný znak našej viery a vdáčna spomienka na to, že na kríži za nás zomrel Pán Ježiš.

*

Častejšie poďakuj Bohu Otcovi za to, že ťa stvoril, Bohu Synovi za to, že ťa vykúpil, Bohu Duchu Svätému za to, že ťa posvätil. Vďačne sa modlievaj: "Sláva Otcu i Synu i Duchu Svätému, ako bolo na počiatku, tak nech je i teraz i vždycky i na veky vekov. Amen."

*

Mexický kvet

Dr. Sameleder našiel v Mexiku kvet, ktorý vraj pochádza z východnej Indie. Tento kvet je ráno biely, napoludnie červený a večer má modrú farbu. Má vynikajúcu vôňu, ale iba napoludnie. Kvet sa latinsky menuje Hibiscus mutabilis a nachádza sa v údolí Tehuantepek.. Táto kvetina nám pripomína svojimi tromi farbami Najsv. Trojicu. Aj keď je tento kvet biely, modrý a červený, je to vždy ten istý kvet. Práve tak aj Otec, Syn a Duch Svätý je ten istý Boh.

(Zbierka príkl. Spirago str. 58)

V koľkých osobách je Boh?

Boh je v troch osobách. Tri božské osoby sú: Otec, Syn a Duch Svätý.

Za čo ďakujeme jednotlivým Božským osobám?

Jednotlivým božským osobám ďakujeme za to, že: Boh Otec nás stvoril, Boh Syn nás vykúpil a Duch Svätý nás posvätil.

Ako nazývame tri Božské osoby spolu?

Tri Božské osoby spolu nazývame trojjediný Boh, alebo Najsvätejšia Trojica

7. BOH SVET STVORIL, UDRŽUJE HO A RIADI

Boh stvoril svet a celý vesmír - Bohu hovoríme: "Stvoriteľ neba i zeme", pretože všetko stvoril. Slovo "stvoril" znamená: urobil z ničoho. Len chcel a stalo sa. Tak veríme podľa Božieho zjavenia. V Písme Svätom sa hovorí, že Boh svet stvoril za šesť dní. To však neznamená, že by celý svet bol stvorený za týchto šesť dní, podľa nášho počítania času. Svätopisec chcel jednoducho ukázať a zdôrazniť, že je šesť dní v týždni určených Bohom na prácu a snahu a siedmy deň na odpočinok a posväteniu. Všetko okrem Boha menujeme dohromady tvorstvo, vesmír alebo celý svet.

*

Tu na svete nikto nedokáže dobre pochopiť, prečo to, alebo ono Boh na teba zoslal, alebo dopustil. Vždy však pamätaj, že on je tvoj najlepší Otec, ktorý ťa naozaj tak miluje, ako nikto na svete, a chce len tvoje dobro, chce, aby si bol s ním šťastný po celú večnosť. Rozumne teda konáš, keď sa modlíš odovzdane: "Bud' vôľa tvoja, ako v nebi, tak i na zemi."

*

Stvoriteľ

Stvoriteľ znamená urobiť z ničoho. Boh stvoril z ničoho celý svet, nebo i zem. Mnohí hovoria, že tomu sa nedá uveriť, že to bolo všetko ináč. Vedec, astronóm Kirchner mal priateľa, ktorý tiež hovoril, že svet nestvoril Boh. Kirchner mu raz dal takúto príučku. Postavil do izby na stôl veľký glóbus. Keď jeho priateľ vstúpil do izby, pýtal sa, kde sa tam vzal glóbus. Kirchner povedal: Sám sa urobil. Priateľ hovoril: Nežartuje, veď je to umelecké dielo. Vedec povedal: Nežartujem, urobil sa sám od seba. Vtedy sa priateľ urazil a Kirchner mu povedal: "Môj priateľ, nechcete veriť, že ten glóbus sa urobil sám a predsa hovoríte, že naša ohromná zemeguľa spolu s nebesami, hviezdami, vznikla sama od seba. Chápete to? Známy zamĺkol a odišiel zahanbený. Keď napr. Krištof Kolumbus objavil Ameriku, chválili ho za to všetci ľudia. Aká veľká chvála potom patrí

*Pánu Bohu, ktorý nie objavil, ale stvoril celý svet. Preto sv. Pavol hovorí: Či jete, či pijete, či čokoľvek iné robíte, všetko robte na chválu Božiu.
(Krátke príhovory k deťom str. 14)*

Načo Pán Boh stvoril svet?

Pán Boh stvoril svet na svoju česť a slávu a pre našu spásu.

Čo znamená, že Boh udržuje svet?

Že Boh udržuje svet, znamená: Boh pôsobí svojou všemohúcnosťou, že celý svet i každý jednotlivý tvor trvá tak dlho, pokiaľ Boh chce.

Čo znamená, že Boh svet riadi?

Že Boh svet riadi, to znamená, že všetko riadi Boh a nič sa nedeje bez jeho vôle, alebo dopustenia.

Prečo Boh dopúšťa i hriechy?

Boh dopúšťa i hriechy, pretože nechce brať človekovi slobodnú vôľu a následky hriechu vie obracať na dobré.

Čo hovorí Písmo Sväté o Božom riadení?

Písmo Sväté o Božom riadení hovorí: “Tým, ktorí milujú Boha, všetko sa obráti na dobré” (Rim 8,28).

8. BUĎ VÔĽA TVOJA

Cesta utrpenia vedie k spásu. - Sám Boh to hovorí: “Či môže matka zabudnúť na svoje dieťa? A keď ona zabudne, ja nezabudnem na teba” (Iz 49,14).

*

Je múdre mať vždy veľkú dôveru v Božiu prozreteľnosť a je nerozumné a hriechne hovoriť proti Božiemu riadeniu. Aj vtedy ťa Boh miluje, keď na teba dopúšťa utrpenie, chorobu, bolesť. On tomu rozumie lepšie ako ty a vie, prečo tomu nezabránil. Keď v neho naozaj veríš, dúfaš a jeho miluješ, všetko sa ti nakoniec obráti na dobré. Vo chvíľach bóľu povedz odovzdane s trpezlivým Jóbom: “Pán Boh dal, Pán Boh vzal, ako sa Pánu Bohu páčilo, tak sa stalo, nech je jeho meno pochválené... Keď sme prijali dobré veci z Božej ruky, prečo by sme neprijali i zlé?” - Čo Boh zošle, znášaj ticho, rád a pýtaj sa, čo od teba chce. Boh ťa nemieni sužovať, On vedie krížom do neba.

*

Žartoval na popraviske

Humanista, kancelár anglického kráľa Henrika VIII. Tomáš Mórus bol za odopretie prísahy, ktorou sa kráľ uznával za hlavu Cirkvi v Anglicku, odsúdený na smrť. Po dlhom väzení bol odvedený na popraviske. Išiel v chatrnom odeve, pretože svoje pekné šaty rozdal veliteľovi pevnosti. Bol zoslabnutý, takže nemohol bez pomoci vystúpiť po schodoch lešenia. Preto požiadal jedného z divákov, aby mu pomohol vystúpiť na popraviske a humorne dodal: “Dolu sa už dostanem aj sám”. Keď ho kat chcel poprosiť o odpustenie, Tomáš ho predbehol a ďakoval mu za najväčšiu službu, ktorú mu kto kedy preukázal. Potom si sám zaviazal oči, klakol si ku klátu, odhrnul si fúzy, ktoré mu vo väzení narástli, aby ich kat neodťal, lebo ako žartovne poznamenal: “Fúzy sa určite nedopustili žiadnej velezrady”. V rozsudku bolo, že mu má byť odťatá hlava a nie fúzy. Dňa 6. júla 1535 bol sťatý sekerou. Je to krásny príklad odovzdanosti do Božej vôle.

*

Bolesť je chlebom, o ktorý sa Boh delí s ľuďmi. (Georges Bernanos)

*

Bolesť je pre svätých anjelom: ona sa viac pričiniła o veľkosť ľudí, ako všetky radosti sveta. (Albert Stifter)

*

Aký to má význam, či Boh ku nám hovorí z trnistrých kričov, alebo z voňavých kvetov! (sv. František Saleský)

*

Utrpenie je ohňová skúška kresťanstva. (Adolf Kolping)

*

Prečo Boh dopúšťa utrpenie?

Boh dopúšťa utrpenie, aby hriestnych potrestal a napravil, dobrých však zdokonalil a v nebi viac oblažil.

Prečo sa máme odovzdávať do Božej vôle?

Do Božej vôle sa máme odovzdávať, lebo Boh pri všetkom sleduje len naše dobro.

9. ANJELI

Kto sú anjeli? - Anjeli sú duchovia, ktorí majú rozum a slobodnú vôľu, ale nemajú telo. Keď Boh stvoril anjelov, najskôr boli svätí a prirodzene blažení. Boh ich stvoril na svoju česť a slávu, pre ich blaženosť a na našu ochranu. Boli svätí, to znamená boli obdarení milosťou posväcujúcou. Mali si ju zachovať a tak si zaslúžiť nebo. Boli prirodzene blažení, to znamená: nič im nechýbalo a boli viac ako spokojní. Všetci anjeli však nezostali svätí a blažení. Niektorí z nich sa dopustili ťažkého hriechu tým, že spyšneli. Tak stratili milosť posväcujúcu a Boh ich zvrhol do pekla. Hovoríme im zlí duchovia. Vodca padlých anjelov sa volá Lucifer. Veľmi mnohí anjeli zostali však svätí. Boh ich za to odmenil večnou blaženosťou v nebi.

Svätých anjelov je nespočetne mnoho. Hovoríme o deviatich zboroch, alebo chóroch anjelov. Sú to: anjeli, archanjeli, sily, mocnosti, panstvá, kniežatstvá, tróny, cherubíni a serafíni (Ef 1,21, Kol 1,16). - Z archanjelov sa uvádzajú mená: Rafael, Gabriel a Michal, ako "knieža nebeského vojska" a víťazný bojovník proti zlým duchom (Zj 12,7-9). -

Čo vieš o zjavení anjelov z biblických dejín? Ako sa zobrazujú anjeli?

Anjeli strážni. - Slovo "anjel" znamená posol. Boh posielala anjelov, aby nám pomáhali k spásu. "Svojim anjelom o tebe prikázal, aby ťa chránili na všetkých tvojich cestách" (Ž 90,11). Anjela strážneho dal Boh každému človeku. To si vďačne pripomínáme na sviatok anjelov strážnych 2. októbra. Denne ich vzývajú modlitbou a počúvajú ich hlas. Napomenutiu anjela strážneho hovoríme "vnuknutie". Ak budeš dbať na vnuknutie svojho anjela strážneho, spoznáš jeho ochranu na duši i na tele. Maj k nemu úctu pre jeho blízkosť. Chráň sa robiť niečo hriestne v jeho prítomnosti, lebo je stále a všade s tebou.

Zlí duchovia. - Sú to nepriatelia Boží a tiež nepriatelia naši. Sv. apoštol Peter nás varuje: “Bud’te triezvi a bedlite, lebo váš protivník diabol obchádza, ako revúci lev a hľadá, koho by zožral. Vzoprite sa mu pevní vo viere” (1 Pt 5,8-9). Zlý duch sa nám snaží uškodiť predovšetkým na duši a to vnuknutím zlých myšlienok a žiadostí. Jóbovi z Božieho dopustenia zničil všetok majetok, spôsobil smrť jeho detí a jeho samého ranil nemocou. V niekom sa zlý duch aj usídlil. Taký človek je posadnutý zlým duchom. V Evanjeliu čítame, ako Pán Ježiš vyhánal z niektorých ľudí zlých duchov.

*

Denne pros svojho anjela strážneho o jeho príhovor u Boha a o jeho ochranu. Usiluj sa, aby si sa mu čo najviac podobal: Maj srdce vždy zbožné, čisté, k ostatným ľuďom bud’ vľúdny a pomáhaj všetkým k dobrému. Nikdy sa nepodobaj zlým duchom, aby si žil v hriechu, iným dával zlý príklad, alebo aby si iných dokonca priamo zvädzal ku hriechu. Bud’ iným vždy akoby viditeľným anjelom strážcom!

*

Istá rodina dostala nečakanú návštevu - otec, matka a malý chlapec. Mali zostať aj cez noc. Aby sa dospelí mohli nerušene porozprávať, dali deti spať. Keď ukladali chlapčeka do postielky, domáca pani sa ho pýtala, či sa vie modliť a pomodlila sa s ním modlitbičku k anjelovi strážnemu. Matka stála zahanbená, lebo ona to ani doma nerobievala. Cez otvorené dvere to videl a počul otec chlapčeka, pričom sa posmešne vyjadril. A tak sa reč obrátila na jestvovanie anjelov strážnych. Domáci pán požiadal svojho priateľa: “Oto, ty si mi kedysi spomínal istú udalosť z vojny, ktorá sa týka nášho rozhovoru. Povedz, ako to bolo!” Host’ sa trocha začervenal, spočiatku nechcel nič hovoriť, ale napokon predsa len rozpovedal príhodu z vojny. Dostal v balíčku plechovú tabatierku. Keď sa mu pokazila, chcel ju zahodiť, ale to neurobil. Nechal si ju, sám nevedel prečo a nosil ju v náprsnej taške. Viackrát ho napadlo, aby ju zahodil. Po niekoľkých dňoch ho trafil úlomok z granátu presne do tabatierky, ktorá mu zakrývala srdce. Tabatierka zostala celá pokrivená, úlomok sa od nej odrazil, on iba na chvíľku zostal ležať otrávený, ale ináč sa mu nič nestalo. Keby nebolo tej tabatierky, už by nebol medzi živými. Od tej doby ju nosil stále so sebou, ako nejakú posvätnú vec, ktorá mu zachránila život. Hneď ju tam aj ukázal prítomným. Domáci z toho chcel dokázať jestvovanie anjelov strážnych, ale host’ to nechcel pripustiť. V tom sa otvorili dvere izby, v ktorej spal malý chlapček. Stál vo dverách a plakal. Vzali ho a znova uložili do postielky. Potom sa znovu ďalej rozprávali. O nejakú chvíľu sa chlapec znova objavil s plačom. Otca i matku to rozhnevalo, nevedeli, čo sa s tým dieťaťom robí. Domáci im vysvetľovali, že je to cudzím prostredím.... Otec ho už chcel potrestať, ale matka ho vzala na ruky a práve ho chcela znova doniesť do postielky, avšak ako vstúpila do izby, nastal tam veľký hrmot. Naľakano zasvietili a preľaknutí v úžase zastali bez slova, stáli celí bledí. Obraz s ťažkým rámom, ktorý visel na stene nad postielkou, ležal spadnutý na postielke, z ktorej chlapček pred chvíľkou odišiel. Drevo hrubého rámu ležalo presne tam, kde ešte pred chvíľou spočívala chlapčekova hlavička. Otec chlapčeka, bledý ako stena šepkal: Iba anjel strážca...

Ako sa k nám chovajú svätí anjeli?

Svätí anjeli sa k nám chovajú priateľsky: ochraňujú nás na duši i na tele, povzbudzujú nás k dobrému a orodujú za nás u Boha.

Ako sa k nám chovajú zlí duchovia?

Zlí duchovia sa k nám chovajú nepriateľsky zvädzajú nás na hriech a snažia sa nám uškodiť na zdraví a na majetku.

10. SOM ČLOVEK, BOŽÍ OBRAZ

Prví ľudia. - Z Písma Svätého vieme, že prví ľudia boli dvaja, že ich stvoril Boh a že sa menovali Adam a Eva a že bývali v raji.

*

Človek nikdy nie je spokojný, keď uspokojí len svoje telo, človek túži ešte po niečom vyššom. "Pre vyššie veci som stvorený", ozýva sa vo vnútri každého premýšľajúceho človeka, lebo má v sebe niečo, čo je omnoho viac, ako iba oživená hmota, má nesmrteľnú dušu. Dušu veriaceho človeka nemôže celkom uspokojiť ani veda, ani filozofia, ani umenie, ani technický pokrok, ani čokoľvek iné podobné. Tú môže uspokojiť len Boh. Ďakuj Bohu za to, že ťa stvoril na svoj obraz ako človeka s nesmrteľnou dušou, s rozumom a so slobodnou vôľou a že ti dal milosť posväcujúcu, ktorou sa mu najviac podobáš. Túto svoju najkrajšou podobnosť s Bohom, milosť posväcujúcu si vždy zachovaj!

*

Matka k obedu nič nepripravila.

Syn sa vrátil z vojenčiny. Pred vojenskou službou bol dobrým kresťanským mladíkom, zbožne sa modlieval a rád chodil do kostola. Potom akoby uťal. Keď matka videla, že syn sa ráno ani neprežehná a v nedeľu nejde do kostola, pýtala sa ho, či sa viac nemodlieva. - Mama, ja som si nazbieral vo svete mnoho skúseností. Zistil som, že modliť sa nemá význam a ani chodiť do kostola. Keď potom prišiel čas obedu a matka nič nepripravila, syn sa jej pýtal, prečo neuvarila obed. Matka mu vtedy odpovedala: - Keď sa podľa tvojich skúseností nadobudnutých vo svete vieš zaobísť bez pokrmu duše, čudujem sa ti, prečo sa nevieš zaobísť aj bez telesného pokrmu.

(555 smerovníkov str.227)

Z čoho sa skladá človek?

Človek sa skladá z tela a duše.

Čím sa ľudská duša podobá Pánu Bohu?

Ľudská duša sa podobá Pánu Bohu tým, že má rozum, slobodnú vôľu a že je nesmrteľná.

Čo povedal Pán Ježiš o nesmrteľnosti ľudskej duše?

Pán Ježiš o nesmrteľnosti ľudskej duše povedal: "Nebojte sa tých, ktorí zabijajú telo, dušu však zabiť nemôžu" (Mt 10,28).

11. PRVÍ ĽUDIA A ICH PÁD DO OTROCTVA HRIECHU

Prví ľudia v raji. - Boli svätí, to znamená dostali milosť posväcujúcu ako svadobné rúcho pre nebo, takže mali právo na nebo. Boli blažení, to znamená mali všetko, čo potrebovali k pozemskému ľudskému šťastiu a k tomu bystrý rozum a vôľu naklonenú k dobrému. Nepodliehali chorobám a nepoznali žiadne utrpenie. Boli telesne nesmrteľní, to znamená nielen že nijako netrpeli, ale nemali ani zomrieť a mali raz s dušou i osláveným

telom prísť do neba. To boli veľké dary Božie. Najvzácnejším darom bola milosť posväcujúca. Milosť posväcujúca a všetky ostatné dary mali prví ľudia zachovať pre seba i pre nás, všetkých potomkov. Boh im dal prikázanie, aby ukázali svoju oddanosť, poslušnosť a mohli si zaslúžiť nebo pre seba i pre nás.

Prvotný hriech. - Prví ľudia však boli zvedení zlým duchom a prikázanie Božie prestúpili. Tým zhrešili a premárnili všetky tieto dary pre seba i pre nás. Touto neposlušnosťou ukázali prví ľudia, že nechcú uznávať Boha za svojho najvyššieho Pána a že mu neveria. Bol to ťažký hriech. Nikto nemôže považovať hriech prvých ľudí za maličkosť. Keby niekto napr. potupne pošliapal štátnu vlajku, bol by veľmi prísne potrestaný nie preto, že pošliapal kus farebného plátna, ale preto, že tým potupil celý štát. Podobne ťažký hriech prvých ľudí nespočíval v tom, že jedli zakázané ovocie, ale predovšetkým v tom, že sa tým vzopreli proti Bohu.

Následky prvotného hriechu. - Po prvotnom hriechu už neboli prví ľudia svätí, to znamená: stratili milosť posväcujúcu, stratili právo na nebo a zaslúžili si peklo. Už neboli blažení, to znamená stratili svoje pozemské šťastie, z raja boli vyhnaní, ich rozum sa zatemnil a ich vôľa sa naklonila k zlému. Už neboli telesne nesmrteľní, to znamená mali trpieť a zomrieť.

Tieto následky prešli i na ich potomkov, na nás. Keď príde otec o svoj majetok, strácajú ho s ním aj jeho deti. Podobne Adam premárnil zverené Božie dary nielen seba, ale aj nám. Preto každý človek prichádza na svet bez posväcujúcej milosti, tj. s dedičným hriechom. Následkom dedičného hriechu "ľudské srdce sa od mladosti kloní k zlému" (I Moj 8,21). Okrem toho čaká na nás vo svete utrpenie a nakoniec musíme zomrieť. Najhorší následok dedičného hriechu bol, že žiadny človek sa nemohol dostať do neba.

Jediná Panna Mária zostala uchránená od dedičného hriechu. Boh to spôsobil svojou zvláštnou milosťou preto, že bola vyvolená za matku Vykupiteľa sveta. Na pamiatku toho slávime 8. decembra sviatok Nepoškvrneného Počatia Panny Márie. Keďže Panna Mária bola uchránená od dedičného hriechu, zobrazuje sa, ako šliape po hlave pekelného hada, ktorý zviedol prvých ľudí na hriech. Často sa modlievajú: "Mária, bez poškvrny dedičného hriechu počatá, oroduj za nás, ktorí sa k tebe utiekame".

*

"Hriech robí národy úbohými", hovorí Písmo Sväté (Prísl 14,34). Hriech robí úbohým i každého jednotlivca. Chráň sa preto každého i najmenšieho hriechu, najviac však ťažkého hriechu!

*

Drevorubač v raji.

Jeden drevorubač bol zamestnaný u kniežata. Počas práce strašne nadával na Adama a Evu, že tak ľahko porušili prikázanie a priviedli na svojich potomkov takú veľkú biedu. "Ja a moja žena by sme zaiste neboli takí pošetili" - hovoril. Táto reč sa dostala do uší kniežata a ten hneď rozhodol a povedal takto: "Nuž dobre, uvidíme! Od dnešného dňa sa budeš mať u mňa so svojou ženou tak skoro tak dobre, ako Adam s Evou v raji, ale príde deň skúšky. Pár manželov dostal pekné šaty, nemuseli pracovať, denne boli pozývaní ku kniežaciemu stolu. Jednoducho povedané nevedeli viac o slzách a pote. Prišiel však deň skúšky. Pri príležitosti veľkého sviatku dal majiteľ panstva prinášať najvyberanejšie jedlá a nakoniec jeden pokrm, ktorý bol zakrytý tanierom. Keď ho priniesli, povedal: "Môžete jesť zo všetkých jedál, ale z tohoto nejedzte skôr, kým sa nevrátim. Nesmiete sa ho ani dotknúť. Ak neposlúchnete, bude koniec vášmu šťastiu."

Potom odišiel do záhrady a dlho sa nevracal. V oboch ľudoch sa prebúdza vždy väčšia zvedavosť. Žena sa už viac nemohla udržať, nakoniec nadvihla tanier. Ale to nemala robiť, lebo sa stalo nešťastie. Z misy, ktorá bola prikrytá tanierom, vyletel pekný vtáčik a uletel oknom von. Keď prišiel pán, hneď zbadal, že nedodržali jeho príkaz a preto ich vyhnal zo svojho zámku. Na cestu im dal múdre ponaučenia.

Akí boli prví ľudia v raji?

Prví ľudia v raji boli svätí, blažení a telesne nesmrteľní.

Ako zhrešili prví ľudia v raji?

Prví ľudia v raji zhrešili tak, že neposlúchli Boha a jedli ovocie zo zakázaného stromu.

Akí prestali byť prví ľudia po prvotnom hriechu?

Prví ľudia po prvotnom hriechu prestali byť svätí, blažení a telesne nesmrteľní.

Čo dedí každý človek po Adamovi?

Každý človek dedí po Adamovi hriech, náklonnosť k zlému, utrpenie a smrť.

Čo bolo najhorším následkom dedičného hriechu?

Najhorším následkom dedičného hriechu bolo, že sa žiadny človek nemohol dostať do neba.

12. BOH SA ZMILOVAL A PRISEÚBIL VYKUPITEĽA

Boh prisľúbil Vykupiteľa. - Boh povedal zvodcovi hadovi-diablovi: “Nepriateľstvo ustanovujem medzi tebou a ženou, medzi tvojím potomstvom a jej potomstvom, ona ti rozšliape hlavu!” (I Moj 3,15). Žena, predpovedaná Bohom, je Panna Mária, matka Krista Vykupiteľa. Ona rozdrvila hlavu hada - diabla tým, že sa stala matkou Vykupiteľa sveta, ktorý za nás na kríži zomrel a tak nás vyslobodil z diablovej moci, aby sme mohli prísť do neba. - Božie slová hadovi-diablovi boli prvou radostnou zvesťou o Vykupiteľovi. Neskôr boli zvesti o Vykupiteľovi čím ďalej čitateľnejšie a jasnejšie. Zachovali sa u Abrahámových potomkov v izraelskom národe a sú zapísané v Písme Svätom Starého zákona. Sú to predobrazy a proroctvá o Vykupiteľovi, Mesiášovi.

Predobrazy Vykupiteľa v Starom zákone boli zvlášť tieto: Ábel, Melchizedech, Izák, veľkonočný baránok, medený had na púšti, Jozef Egyptský a Jonáš. Jasne a zreteľne predpovedali o Vykupiteľovi proroci.

Čo zvlášť predpovedali proroci o Vykupiteľovi? -Narodí sa v Betleheme, a to z Panny: “A ty, Betlehem efratský, najmenší v Júdovom rode, z teba vyjde ten, ktorý má byť vládcom v Izraeli” (Mich 5,2). “A Panna počne a porodí syna, ktorý bude mať meno Emanuel” (tj. Boh s nami, Iz 7,14). - Bude to sám všemohúci Boh: “Sám Boh príde a spasí vás. Vtedy sa otvoria oči slepých, uši hluchých sa odomknú, vtedy chromý poskočí ako jeleň a bude rozviazaný jazyk nemého” (Iz 35,4-6). - Boľstne zomrie za všetkých ľudí: “Prebodli moje ruky i nohy. Môžu spočítať všetky moje kosti. Delia si moje rúcha a o môj odev hádžu lós” (Ž 21,17-19). - Po smrti však bude oslávený: “Lebo nenecháš moju dušu v podsvätí a nedopustíš, aby tvoj svätý zakúsil porušenie” (Ž 15,10). Všetky tieto proroctvá sa splnili na Ježišovi Kristovi.

Advent. - Boh nechal ľudí dlho čakať na Vykupiteľa. Tak mali poznať, do akej biedy ich priviedol hriech a že ich môže zachrániť iba Boh. Toto čakanie ľudstva na Vykupiteľa si pripomínáme v advente.

*

Ďakuj Bohu, že sa nad nami zmiloval a poslal nám Vykupiteľa. Zvlášť na to pamätaj v adventnej dobe a počas vianočných sviatkov. Ako budeš na to najviac pamätať?

*

Istý misionár rozprával, ako prišiel do istej pohanskej dediny, kde sa práve chystali obetovať peknú mladú dievčinu pohanským bohom. Pár dní predtým ju hodili do vyschnutej studne, kde v blate a špine čakala, kým od hladu omdlie. Misionár ju potajomky vytiahol, umyl, obliekol a dal sa jej najesť. Ona sa na neho celý ten čas dívala s istým podozrením. Napokon sa ho pýtala, prečo ju zachránil, prečo to všetko pre ňu robí? Misionár jej začal hovoriť o Bohu, ktorý ju stvoril pre život, ako stvoril aj jeho. Ba viac, ten istý Boh poslal na svet svojho Syna, ktorý za nás zomrel, lebo nás miloval, a chce, aby sme večne žili. Dievčina mu skočila do reči: “Kedy sa toto všetko stalo, čo mi hovoríte?” - Misionár jej povedal, že asi pred dvetisíc rokmi. Ona vykrikla: A prečo si to vy kresťania držíte len pre seba, prečo o tom nehovoríte celému svetu?” Nemyslíte, že tento prípad je hrozná obžaloba nás všetkých?

Koho prisľúbil Boh po prvotnom hriechu?

Po prvotnom hriechu Boh prisľúbil Vykupiteľa.

Čo zvlášť predpovedali proroci o Vykupiteľovi?

Proroci predpovedali o Vykupiteľovi zvlášť: 1. že sa narodí v Betleheme, a to z Panny, 2. že to bude sám všemohúci Boh a 3. že bolestne zomrie za všetkých ľudí, no po smrti bude oslávený.

13. KTO JE PRISĽUBENÝ VYKUPITEĽ

Čo znamená meno “Ježiš” a “Kristus”? - Meno “Ježiš” znamená Vykupiteľ, alebo Spasiteľ. Toto meno dal svojmu vtelenému Synovi Otec nebeský. Poslal k Panna Márii anjela s odkazom, “a dáš mu meno Ježiš” (Lk 1,31). Tento odkaz odovzdal anjel neskoršie vo sne i sv. Jozefovi: “Dáš mu meno Ježiš, lebo on vykúpi ľud z jeho hriechov” (Mt 1,21).

Meno “Kristus” znamená Mesiáš, tj. Pomazaný. Vykupiteľa menovali Pomazaný, pretože v Starom zákone boli kňazi a králi pre svoj úrad pomazaní olejom. Hovorili im “pomazaní Pánovi”. Vykupiteľ je však najvyšším kňazom, učiteľom a kráľom a preto si ešte viac zasluhuje názov “Pomazaný”. Sv. Pavol apoštol píše o Pánu Ježišovi, že je Kráľ nad kráľmi a Pán nad pánmi” (I Tim 6,15).

Kto je Ježiš Kristus? - Ježiš Kristus je jednorodený Syn Boha Otca a zároveň človek. Hovoríme “jedorodený”, pretože Ježiš Kristus je jediný a pravý Syn Boha Otca, kým my sme boli len z Božej milosti prijatí za deti Božie pri sv. krste. V Písme Sv. čítame tiež o “bratoch Pánových” (Mt 12,47). “Bratia Pánovi” neboli skutočnými bratmi Pána Ježiša, ale jeho príbuzní. Už v Starom zákone slovom “brat” sa označoval nielen rodný brat, ale i príbuzný a známy. Abrahám nazval Lóta svojím bratom, hoci Abrahám bol jeho strýkom. Židia považovali všetkých členov svojho národa za jednu veľkú rodinu, kde všetci boli bratmi a sestrami. Mená tzv. “bratov Pánových” sú: Jakub apoštol, Jozef a Šimon. Ocom Jakuba a jeho bratov menuje Nový zákon Alfejdom (Kleofášom), ich matka Mária sa menuje “sestrou” (tj. príbuznou) Panny Márie.

Hovoríme “Boh a súčasne človek”, pretože Syn Boží je Boh od večnosti, ale v čase vzal na seba ľudskú prirodzenosť, totiž ľudské telo a ľudskú dušu a tak sa stal človekom.

Čím dokázal Ježiš Kristus svoje božstvo? - Svojím učením. Učenie Pána Ježiša je najdokonalejšie a on sám o sebe častejšie povedal, že je Syn Boží. Pod prisahou to prehlásil slávnostne u Kajfáša (Mt 26,63-64). - Svojím životom. On mohol povedať i nepriateľom: “Kto z vás ma môže obviňovať z hriechu?” (Jn 8,26). - Svojimi zázrakmi. Zázrak je taký skutok, ktorý môže svojou mocou vykonať len Boh. Pán Ježiš svojou mocou premenil vodu na víno a dvakrát nasýtil tisíce ľudí niekoľkými chlebami, vyhánal zlých duchov a utišil búrku na mori. Iba slovom uzdravil chorých, kriesil mŕtvych, sám vstal zmŕtvych a vystúpil na nebesia.

Svojimi proroctvami. Proroctvo je predpovedanie takej budúcej veci, ktorú môže vedieť len vševediaci Boh. Pán Ježiš predpovedal napr. Judášovu zradu, Petrovo zaprenie, smrť, zmŕtvychvstanie, nanebovstúpenie, zoslanie Ducha Svätého a zborenie Jeruzalema. Všetky tieto predpovede sa splnili. Taktiež sa splní to, čo predpovedal Pán Ježiš o konci sveta a o poslednom súde.

*

Meno Ježiš vyslovuj vždy s najväčšou úctou! Pri vyslovení najsvätejšieho mena Ježiš skloň hlavu! Rád používaj pozdrav: “Pochválený buď Ježiš Kristus!” Slová tohoto pozdravu však vždy vyslovuj s najväčšou úctou! Aby si celou svojou dušou i telom patril Pánu Ježišovi: “Ježišu, Tebe žijem, Tebe umieram, tvoj som v živote i v smrti. Amen.”

*

Peter I. ako tesár.

Ruský cár Peter I. na nejaký čas opustil svoju krajinu a cestoval po Nemecku, Holandsku a Anglicku, aby nazberal užitočných vedomostí. V Holandsku sa učil lodnému staviteľstvu. Obliekol si tesárske šaty, do ruky vzal sekeru, okresával drevo a pracoval ako robotník. Večer, keď ukončil prácu, písal svoje cárske rozkazy a posielal ich do Ruska. Prestal byť Peter I. ruským cárom hoci mal oblečené tesárskej šaty? Určite nie. Tak isto i Ježiš Kristus, Syn Boží, hoci sa stal človekom, neprestal byť opravdivým Bohom.

Kto nás prišiel vykúpiť?

Vykúpiť nás prišiel Ježiš Kristus.

Kto je Ježiš Kristus?

Ježiš Kristus je jednorodný Syn Boha Otca, Boh a zároveň človek.

Čím dokázal Ježiš Kristus svoje božstvo?

Ježiš Kristus dokázal svoje božstvo svojím učením, životom, zázrakmi a proroctvami.

14. SKRYTÝ ŽIVOT PÁNA

Panna Mária je najsvätejšia Panna a Matka Božia. - Za matku Vykupiteľa si vyvolil Boh najčistejšie dievča z Nazareta, Pannu Máriu. Preto ju uchránil od dedičného hriechu, takže Panna Mária bola počatá bez dedičného hriechu, prišla na svet svätá, tj. v milosti posväcujúcej. Sviatok jej Nepoškvrneného počatia je 8. decembra a jej narodenie je 8. septembra. Zasnúbená bola so sv. Jozefom. Keď Panna Mária začula od anjela, že sa má stať Matkou Vykupiteľa pôsobením Ducha Svätého, privolila slovami: “Hľa, služobnica

Pánova, nech sa mi stane podľa tvojho slova” (Lk 1,38). V tej chvíli Duch Svätý spôsobil, že Panna Mária začala byť matkou nášho Vykupiteľa Ježiša Krista. Preto hovoríme, že Panna Mária počala Ježiša Krista z Ducha Svätého - “Ktorý sa počal z Ducha Svätého”. Vtedy pripravil Duch Svätý pre Božieho Syna ľudské telo v lone Panny Márie a stvoril pre neho ľudskú dušu. Takto sa vtelil jednorodený Syn Boží. Vtelenie Syna Božieho si vďačne pripomíname sviatkom Zvestovania Panny Márie 25. marca a modlitbou Anjel Pána. Panna Mária sa stala Matkou nášho Vykupiteľa takým zázračným spôsobom, že zostala zároveň Pannou a Pannou zostala navždy. Bolo to predpovedané už v Starom zákone: “A Panna počne a porodí Syna...” (Iz 7,14). Vieme to tiež z ústneho podania apoštolov. Od najstarších čias sa preto Cirkev modlí “ktorý sa počal z Ducha Svätého, narodil sa z Márie Panny”. Tak učili sv. apoštoli prvých kresťanov a kresťania vždy verili a veria: Panna Mária zostala vždy pannou.

Svätý Jozef. - Ježiš Kristus ako človek pozemského otca nemá, nakoľko sa stal človekom zázračným pôsobením Ducha Svätého. Svätý Jozef je preto len pestúnom Pána Ježiša. Sviatok sv. Jozefa je 19. marca a sviatok sv. Jozefa robotníka je 1. mája. Celý mesiac marec je venovaný úcte sv. Jozefa. Naši slovanskí predkovia sú nám vzorom úcty sv. Jozefa, lebo si ho zvolili za ochrancu slovenskej zeme. Svätý Jozef je uctievaný ako ochranca rodín a celej Cirkvi. Je tiež vzorom robotníkov, lebo sám bol odkázaný na prácu svojich rúk ako tesár. Tiež je uctievaný ako zvláštny ochranca mravnej čistoty a vzývame ho, aby nám vyprosil šťastnú hodinu smrti. Zomieral šťastne, lebo pri jeho smrti bol Pán Ježiš a Panna Mária. Preto každý večer pridávaj k modlitbe aspoň krátku prosbu: “Sv. Jozef, vypros mi šťastnú hodinu smrti”. Ako sa sv. Jozef zobrazuje?

Narodenie Ježiša Krista. - “A Slovo sa Telom stalo a prebývalo medzi nami” (Jn 1,14). “Slovo” je druhá Božská osoba, jednorodený Syn Boží. Začal viditeľne medzi nami prebývať v ľudskej podobe, keď sa narodil. Sviatok narodenia Pána slávime 25. decembra. (vianočné sviatky). Oktáva vianočných sviatkov je 1. január (ôsmy deň po Narodení Pána), keď Ježiš bol obrezaný a dostal meno. (Oktáva je ôsmy deň po veľkom sviatku.) Zjavenie Pána (sviatok Troch kráľov) 6. januára, Obetovanie Pána (Hromnice) 2. februára. Hlavné udalosti z detstva a mladosti Pána si pripomíname v radostnom ruženci. Pán Ježiš žil skrytým životom v Nazarete až do svojho tridsiateho roku. Keď mal 30 rokov, začal verejne pôsobiť.

*

Pán Ježiš sa narodil dobrovoľne v chudobe, aby tým začal pokánie za naše hriechy a tiež, aby ukázal, že pravým zlom nie je chudoba, ale hriech. Práve preto sa stal Syn Boží človekom, aby nás vyslobodil z otroctva hriechu a zaslúžil nám nebo. Často o tom uvažuj a tiež podľa toho konaj!

*

Boh sa stal človekom, aby sme sa ho nebáli.

V jednej rodine mali pred polnočnou sv. omšou isté nedorozumenie. Kým matka a deti sa vybrali do kostola, otec nechcel ísť. Vraj, celé Vianoce sú len samé bájky. Prečo by sa vraj Boh mal stať človekom, atď... Ako tak otec sedel sám doma, na okno priletel krdeľ vtákov. Chceli sa dostať dnu. Otec vstal a šiel im otvoriť humno, aby šli tam. Vtáci sa ale vrátili na jeho okno a chceli ísť dnu. Otec si živo uvedomil, že keby sa tak mohol stať vtákom, vtáci by sa ho nebáli a mohol by sa s nimi dorozumieť a zaviesť ich do humna. Vtedy mu svitlo v hlave. Boh sa preto chcel stať človekom, aby sme sa ho nemuseli báť, aby nás doviedol do neba. Nuž, vydal sa aj on do kostola. Bolo práve pozdvihovanie. Keď sa s rodinou vracal domov, priznal sa, ako ho vtáci priviedli k

rozumu a ešte nikdy tak necítil, ako nás veľmi Pán Boh miluje, ako práve v túto presvätú noc.

Čo znamená: Ježiš Kristus sa počal z Ducha Svätého? *Ježiš Kristus sa počal z Ducha Svätého znamená: Duch Svätý spôsobil, že Syn Boží začal byť aj človekom.*

Prečo sa Panna Mária nazýva “najsvätejšia Panna”?

Panna Mária sa nazýva “najsvätejšou Pannou”, pretože bola uchránená od dedičného hriechu, žila do smrti bez osobného hriechu a zostala vždy pannou.

Prečo sa Panna Mária nazýva “matkou Božou”?

Panna Mária sa nazýva “matkou Božou”, pretože sa z nej narodil Ježiš Kristus, Boh a zároveň človek.

Kde sa narodil Ježiš Kristus?

Ježiš Kristus sa narodil v Betleheme, v maštali.

15. VEREJNÝ ŽIVOT PÁNA

Verejné pôsobenie Pána Ježiša. - Pán Ježiš učil Božie pravdy. Čo si pamätáš z jeho učenia? - Ktoré pamätihodné výroky Pána Ježiša poznáš? - Pán Ježiš posväcoval veriacich: Často sa modlieval a učil iných modliť sa, žehnal deti, hriešnikom odpúšťal hriechy, ustanovil sv. omšu, sviatosti a na kríži sa za nás obetoval. - Pán Ježiš viedol veriacich k zbožnému životu. Sám na sebe ukazoval, ako majú sväto žiť: “Učte sa odo mňa” (Mt 11,29). “Dal som vám príklad” (Jn 13,15). Okrem toho výslovne napomínal k dobrému, varoval pred zlým, prikazoval plniť Boží zákon a tiež sám dával prikázania. Takto pôsobil verejne tri roky. Zhromažďoval veriacich okolo seba, vybral si z nich učeníkov a z tých si vyvolil dvanásť apoštolov.

*

Pán Ježiš povedal: “Ja som cesta, pravda a život. Nikto nepríde k Otcovi, ak nie cezo mňa” (Jn 14,6). Preto sa usiluj čo najlepšie poznať učenie Pána Ježiša. Bud' pozorný počas náboženského vyučovania. A tiež sa usilovne uč to, čo je prikázané. Pozorne počúvaj Božie Slovo pri kázni a pri bohoslužbe slova. Rád čítavaj z Biblických dejín, z Katechizmu a až budeš dospelý, tiež čítavaj z Písma Svätého, zvlášť z Nového Zákona.

Atómová energia nás do neba nezanesie.

Profesor, ináč iba matrikový katolík, vysvetľoval svojim žiakom, aké skvelé výdobytky techniky v našich časoch ľudia dosiahli. Napr. objavenie atómovej energie, let na mesiac a pod. Napokon, aby prednášku so študentmi zopakoval, dal im otázku: “Aké veľké vymoženosti ľudstvo v posledných časoch docielilo?” Istý vážny študent vstal a hovorí, že predsa najväčší výdobytok pre ľudstvo je Kristovo spasenie. Profesor sa na neho zadivene zahľadel, lebo takú odpoveď vôbec nečakal... Ale študent dodal: “Predsa atómová energia nás do neba nezanesie, ale len Kristus, preto by sme mali vždy žiť v jeho priateľstve”.

Ako Pán Ježiš pôsobil verejne?

Pán Ježiš pôsobil verejne takto: Učil Božie pravdy, posväcoval veriacich a viedol ich k zbožnému životu.

Načo si Pán Ježiš vyvolil apoštolov?

Pán Ježiš si vyvolil apoštolov na to, aby neskôr namiesto neho učili Božie pravdy, posväcovali veriacich a viedli ich k zbožnému životu.

16. UMUČENIE PÁNA

Utrpenie a smrť Pána Ježiša. - Boh trpieť nemôže. Preto Syn Boží vzal na seba ľudské telo a ľudskú dušu, aby mohol za nás trpieť, zomrieť a tak nás vykúpiť a spasiť. Pán Ježiš trpel a zomrel ako človek, nakoľko ako Boh nemohol ani trpieť ani zomrieť. Toto všetko vzal na seba dobrovoľne a z lásky k nám. "Väčšiu lásku nemá nikto, ako ten, kto dá svoj život za svojich priateľov" (Jn 15,13). "Pozoruj Pána Ježiša na kríži: Hlavu má sklonenú, aby ťa pobožkal, ruky rozťahnuté, aby ťa objal, srdce otvorené, aby ťa ukryl a chránil" (sv. Augustín).

Pán Ježiš trpel a zomrel, aby nás svojou smrťou na kríži vykúpil a naveky spasil. Slovo "vykúpil" znamená: vykúpil nás z otroctva hriechu, dal náhradu za ľudské hriechy a tak nás oslobodil od večného zatratenia. Tým nás spasil, to znamená: zaslúžil nám zasa milosť posväcujúcu a právo na nebo. Dobrovoľná smrť Pána Ježiša na kríži je obeta Nového zákona. Túto obetu nám denne nekrvavým spôsobom predstavuje sv. omša.

"Baránok Boží" - Obetovanie baránka nariadil Pán Izraelitom skôr, ako vyšli z Egypta (II Moj 12,3-13). Na pamiatku toho obetovali každoročne veľkonočného baránka. O Kristovi Vykupiteľovi predpovedal prorok Izaiáš, že sa bude svojou smrťou obetovať za naše hriechy ako baránok (Iz 55,6-7). A Pán Ježiš sa tak skutočne na kríži obetoval: "Náš veľkonočný baránok, Kristus, bol obetovaný" (I Kor 5,7). "Hľa, Baránok Boží, ktorý sníma hriechy sveta" (Jn 1,29). -To, čo za nás Pán Ježiš trpel, je krátko obsiahnuté v bolestnom ruženci.

*

Svätý kríž vidíš v kostole, na veži, na cintoríne, pri cestách, v domácnosti a inde. Vďačne pozdravuj toto sväté znamenie spásy. Chlapci a muži majú sňať čiapky, dievčatá a ženy sa majú prežehnať, alebo sa aspoň ukloniť. Je pri tom krásne pozdraviť sv. kríž slovami: "Klaniame sa Ti, Pane Ježišu Kriste, a dobrorečíme Ti, lebo si svojim svätým krížom svet vykúpil". V piatok popoludní o 3. hodine sa pomodli 5x Otčenáš, Zdravas a raz Verím v Boha, aby si poďakoval Pánu Ježišovi za to, že za teba zomrel a tak ťa vykúpil. Poďakujme Kristovi za všetky jeho sväté rany! Preto toto jeho umučenie sme naveky zmierení s Bohom."

*

"On zničil náš dlžobný úpis"

V kostole kňazského seminára v Mohuči v Nemecku je nad oltárom vysoký mohutný kríž, na ktorom je socha Krista v nadživotnej veľkosti. Umelec, ktorý toto dielo vytvoril, vedel, že v Ježišových časoch bolo celkom všednou udalosťou ukrižovanie človeka. Ved' veľmi často bol niekto za trest zavesený na kríž. Lenže umelec vedel aj to, že Ježišovo ukrižovanie nebolo všednou udalosťou, ale mimoriadne dôležitou pre celý svet. Pokladal teda za potrebné rozlíšiť Ježišovo ukrižovanie od všedných ukrižovaní vtedajšieho sveta. Umelec to urobil tak, že umiestnil v úzadí kríža anjela, ktorý drží v rukách významný dokument. Na tomto dokumente sú zlatými písmenami napísané slová apoštola Pavla z listu Kolosanom (2,14), "On zničil náš dlžobný úpis tým, že ho pribil na drevo kríža."

Kde zomrel Pán Ježiš?

Pán Ježiš zomrel na hore Kalvárii v meste Jeruzaleme.

Prečo trpel a zomrel Pán Ježiš?

Pán Ježiš trpel a zomrel, aby nás svojou smrťou na kríži vykúpil a naveky spasil.

17. JEŽIŠ KRISTUS VSTAL ZMŔTVYCH

Zostúpil k zosnulým. - Keď Pán Ježiš zomrel na kríži, odlúčila sa jeho duša od tela. Jeho božstvo však zostalo ďalej spojené s jeho telom a s jeho dušou. Hneď po smrti “zostúpil k zosnulým”, tj. do predpekia. Je to miesto, kde duše svätých, zomrelých pred Kristom, pokojne a bez bolesti očakávali Vykupiteľa. Duša Pána Ježiša tam zvestovala svätým, že sú vykúpení a spasení. S nimi tam zostala až do tretieho dňa. To si pripomíname na Bielu sobotu. Biela sobota je zároveň pamätným dňom odpočinku mŕtveho Pánovho tela v hrobe.

Vstal zmŕtvych. - Pán Ježiš niekoľkokrát určito predpovedal, že v hrobe nezostane. Povedal napr.: “Zborte tento chrám a na tretí deň ho postavím”. Tu povedali Židia: “Štyridsať rokov stavali tento chrám a ty ho chceš vystaviť za tri dni?” On však hovoril o chráme svojho tela (Jn 2,20-21). Pán Ježiš vstal zmŕtvych. Apoštol sv. Pavol napísal: “Ak Kristus nevstal zmŕtvych, márne je naše kázanie, márna je vaša viera... Avšak Kristus vstal zmŕtvych ako prvotina tých, ktorí zomreli” (I Kor 15,14-20). V Apoštolskom vyznaní viery sa Cirkev modlí od najstarších čias “Tretieho dňa vstal zmŕtvych”.

Od svojho vzkriesenia má Pán Ježiš oslávené telo. Preto prišiel k svojim učeníkom cez zatvorené dvere, vzniesol sa do výšky, nemôže už trpieť ani zomrieť, je pre nás neviditeľný a je pritom medzi nami vo svätej hostii.

Čo nás učí Pánovo zmŕtvychvstanie? - Že Kristus vzkriesil seba, je v dejinách sveta najväčší zázrak. Svojím slávnym zmŕtvychvstaním Kristus nezvratne dokázal, že je nielen človek, ale zároveň Boh a že celé jeho učenie je skutočne pravdivé. Predovšetkým je isté, že aj my raz budeme vzkriesení zmŕtvych. Zárukou, že aj my raz budeme vzkriesení zmŕtvych s osláveným telom, je nám sv. prijímanie. Pán Ježiš sľúbil: “Kto je moje Telo a pije moju Krv, má život večný a ja ho vzkriesim v posledný deň” (Jn 6,55). Preto vo veľkonočnom čase Cirkev pozýva všetkých kresťanov katolíkov k sv. prijímaniu. Pokladá to za veľmi dôležitú povinnosť v piatom cirkevnom prikázaní.

Pánovo zmŕtvychvstanie nám slávnostne pripomína Veľkonočná nedeľa, veľkonočná svieca s odznakmi piatich oslávených rán (paškál) a spev “Aleluja” tj. “Chváľte Pána!” Božiu Rodičku oslavujeme vo veľkonočnom čase chválospevom “Raduj sa, nebies Kráľovná!” - Hlavné udalosti z oslávenia Pána a Panny Márie si krátko pripomíname v slávnostnom ruženci.

*

Každý z vás môže povedať so sv. apoštolom Pavlom: “Viem, komu som uveril a som si istý...” (II Tim 1,12). Áno, viem a som pevne presvedčený, že Ježiš Kristus je nielen človek, ale zároveň všemohúci Boh, že všetko, čo učil, je pravda a že je pravdou to, čo učí sv. katolícka Cirkev. V tejto viere sa chcem naplno vzdelávať a posilňovať modlitbou, sv. omšou, sv. prijímaním, podľa tejto viery chcem až do smrti žiť, aby som raz bol vzkriesený nie pre svoju záhubu, ale pre večnú slávu a radosti u Spasiteľa.

*

Zmŕtvychvstanie

Britský generál Lewis Wallace bol typickým odporcom kresťanstva. Raz sa vo vlaku stretol so známym nevercom plukovníkom R.G.Ingersolom. Uprostred rozhovoru povedal plukovník generálovi: “Ste inteligentný a vysoko vzdelaný. Prečo nenapíšete knihu o absurdnosti kresťanstva a o tom, že Ježiš Kristus nikdy nežil? Taká kniha by bola majstrovským dielom”. Generálovi sa myšlienka zapáčila, a tak začal horlivo zbierať materiál pre svoju knihu. Potom začal písať. Ešte mal iba štyri kapitoly, keď si začal uvedomovať, že Ježiš Kristus bol skutočnou osobou. Onedlho prišiel k presvedčeniu, že bol ešte viac ako historickou osobnosťou. Vtedy päťdesiatročný generál prvý raz v živote padol na kolená a prosil Ježiša Krista, aby sa stal jeho Spasiteľom. Zozbieraný materiál nevyšiel navnivoč. Wallace prepísal prvé kapitoly svojej knihy a dokončil rozprávanie, ktoré vzrušilo tisíce čitateľov po celom svete - napísal knihu Ben Hur.

Čo znamenajú slová: “Zostúpil k zosnulým”?

Slová “zostúpil k zosnulým” znamenajú, že Pánova duša po jeho smrti zostúpila k zosnulým.

Čo znamenajú slová: “Vstal zmŕtvych”?

Slová “vstal zmŕtvych” znamenajú, že Pán Ježiš vlastnou mocou spojil svoju dušu zasa s telom a neviditeľne vyšiel zo zatvoreného hrobu.

Čo nás učí Pánovo zmŕtvychvstanie?

Pánovo zmŕtvychvstanie nás učí, že Pán Ježiš je nielen človek, ale zároveň Boh a že i naše telo raz bude vzkriesené zmŕtvych.

18. JEŽIŠ KRISTUS VYSTÚPIL NA NEBESIA

Vstúpil na nebesia. - Po svojom zmŕtvychvstaní sa Pán Ježiš zjavoval apoštolom štyridsať dní a učil ich o Božom kráľovstve. Potom z Olivovej hory vystúpil na nebesia svojou vlastnou mocou, s telom i dušou, pred očami svojich učeníkov. Vystúpil do neba prvý z ľudí. “V dome môjho Otca je mnoho príbytkov... Idem vám pripraviť miesto” (Jn 13,2). Do neba vzal so sebou duše z predpekla. S nami Pán Ježiš zostáva v Najsvätejšej Sviatosti Oltárnej.

Sviatok Nanebovstúpenia Pána slávime na štyridsiaty deň po Veľkej noci. Pred sviatkom Nanebovstúpenia Pána sú Krížové dni s prosebnými dňami. Okrem iného sa pritom modlíme: “Aby si dal a zachoval zemskú úrodu, aby si pozdvihol našu myseľ k nebeským žiadostiam, prosíme Ťa, vyslyš nás!” “Hľadajte to, čo je hore, kde Kristus sedí po Božej pravici!” (Kol 3,1).

Sedí po pravici Boha Otca všemohúceho. - Boh je duch a preto nemá ani pravicu, ani ľavicu. Slová “Sedí po pravici Božej” znamenajú, že má moc, česť a slávu rovnakú ako Boh. Pánu Ježišovi aj ako človekovi sa dostalo v nebi najvyššej pocty, moci a slávy, preto hovoríme: “Sedí po pravici Boha Otca všemohúceho”. S Bohom Otcom v jednote s Duchom Svätým žije a kraľuje na veky. To nám pripomína sviatok Krista Kráľa.

*

Máme pracovať na tom, aby Kristus kraľoval v srdciach všetkých ľudí. Máme pracovať zvlášť modlitbou, osobnými obetami, sebazaprením, dobrým príkladom, dobrým

slovom. Túto prácu nazývame apoštolát. Pán Ježiš je náš najvyšší Kráľ. Modli sa: “Prid’, kráľovstvo tvoje” a tiež pracuj pre kráľovstvo Kristovo.

*

Jeden boháč sa chcel dozvedieť od svojho farára, kde je nebo. Istý farár kázal na sviatok Nanebovstúpenia o nebi. Hneď nato stretol na ulici najväčšieho boháča v dedine. Tento povedal kňazovi: “Dôstojný otče, mali ste na posledný sviatok veľmi peknú kázeň o nebi, ale zabudli ste nám povedať, kde vlastne to nebo je.” Farár odpovedal: “Hľa, naproti v dome býva chudobná vdova s dvoma deťmi. Ona i deti sú choré. Nemajú čo jesť a sú vo veľkej biede. Pošlite tejto chudobnej rodine hneď to, čo im treba k živobytiu: jedlo, drevo, perinu a zavolajte lekára a zaplaťte mu lieky. Potom si prečítajte 25 hlavu Evanjelia sv. Matúša, kde Kristus hovorí o poslednom súde. Ubezpečujem vás, že potom budete hneď vedieť, kde je nebo. Ak to však nebudete vedieť ani potom, prídte ku mne a ja vám poviem, kde je nebo.” Boháč poslúchol radu svojho farára a bohato obdaroval ešte toho dňa chudobnú vdovu. Keď sa neskôr znova stretol s kňazom, povedal mu: “Dôstojný otče, toho dňa som sa cítil akoby som bol v nebi. Nemôžete si ani predstaviť pocit mojej úprimnej radosti. Ešte doteraz cítim šťastie vo svojom srdci.” Nebo je predovšetkým stav duše. Spočíva v “pokoji a radosti v Duchu Svätom” (Rim 14,17).

*

V ktorý deň vystúpil Pán Ježiš na nebesia?

Pán Ježiš vystúpil na nebesia vo štvrtok, štyridsiaty deň po svojom zmŕtvychvstaní.

Čo znamenajú slová: “Sedí po pravici Boha Otca všemohúceho”? *Slová: “Sedí po pravici Boha Otca všemohúceho” znamenajú, že Pán Ježiš aj ako človek panuje s Bohom Otcom nad celým svetom.*

19. VERÍM V DUCHA SVÄTÉHO

Zostúpenie Ducha Svätého na apoštolov. - Duch Svätý zostúpil na apoštolov v deň Letníc, tj. na päťdesiaty deň po Veľkonočnej nedeli. Letníce sa slávievali na pamiatku, že Boh dal na hore Sinaj Desať Božích prikázaní na päťdesiaty deň po východe Izraelitov z Egypta. Slávnosť trvala iba jeden deň. V Jeruzaleme bolo vtedy mnoho Židov i z ďalekých krajín. - My slávime deň Letníc na pamiatku zoslania Ducha Svätého - je to Svätodušný sviatok.

Dary Ducha Svätého. - Duch Svätý používa v nás svojich sedem darov na to, aby nás mimoriadne silno osvietil, povzbudil a posilnil.

Tak napr. darom múdrosti nám Duch Svätý pomáha, aby sme nielen jasnejšie poznali Božie pravdy, ale aby sme tiež pociťovali nevýslovnú radosť z ich veľkosti a krásy a aby nám boli svetlom k vytvoreniu pevných životných zásad. V tom je pravá životná múdrosť, tak sa stávame skutočne múdrymi.

Darom rozumu nám Duch Svätý pomáha, aby sme správne rozumeli Božie pravdy. - Darom rady nám Duch Svätý pomáha, aby sme sa zvlášť v zložitých prípadoch správne rozhodovali vždy pre to, čo je na česť a slávu Božiu a pre našu spásu. - Darom sily (statočnosti) nám Duch Svätý pomáha, aby sme vždy mali odvahu a silu vykonať cez všetky prekážky to, čo od nás Boh žiada. - Darom vedomosti nám Duch Svätý pomáha, aby sme vedeli v stvorených veciach vždy viac a viac poznávať Boha -Stvoriteľa, svojho

najvyššieho Pána a tak sa naučili správne čítať v knihe prírody. - Darom nábožnosti nám Duch Svätý pomáha, aby sme ako šťastné deti Božie mali vždy bezhraničnú, detinskú dôveru v Boha a preto, aby sme sa k nemu modlievali veľmi radi, úprimne s najväčšou dôverou a čo najčastejšie. - Darom bázne Božej nám Duch Svätý pomáha, aby sme sa na svete ničoho nebáli, okrem hriechu, lebo hriech je najväčšia nevďačnosť voči najdobrotivejšiemu Bohu a zároveň najväčšie nešťastie pre človeka.

*

Denne pros Ducha Svätého: "Príd', Duchu Svätý, naplň srdcia v teba veriacich a zapál' v nich oheň svojej lásky!"

*

Duch Svätý ju posilnil ísť na popravisko.

Gertrud von Le Fort v románe "Posledná na popravisku" opisuje francúzske dievča Blanku. Hľadala naliehavo a veľkoryso správny smer života. Usúdila, že najlepšie bude slúžiť Bohu a ľudom ako rehoľná sestra v karmelitánskom kláštore. Ale bola bojazlivého ducha. Pri nepatrných a celkom bezvýznamných príležitostiach prejavila strach. Za prenasledovania nepriatelja obsadili kláštor a rehoľné sestry odsúdili na smrť. Blanku ovládol strach a podarilo sa jej utiecť. O niekoľko dní stojí medzi zástupom divákov, ktorí sa pozerajú na popravisko. Vidí, ako jej spolusestry jedna za druhou kráčajú odsúdené na smrť a pritom spievajú hymnu k Duchu Svätému. Hymna znie stále slabšie. Smrťou každej sestry je pieseň o jeden hlas slabšia. Pre poslednú strofu piesne už niet sestry, všetky zahynuli. Pieseň je nedospievaná. Tu zaznie z množstva zástupu hlasito a jasne spev poslednej strofy. To spieva slabé dievča Blanka. Bez strachu. V sile Ducha Kristovho vystupuje posledná na popravisko a umiera.

Kto je Duch Svätý?

Duch Svätý je tretia Božská osoba, Boh Utešiteľ a Učiteľ, ktorého zoslal Pán Ježiš apoštolom a Cirkvi.

V ktorý deň zoslal Pán Ježiš apoštolom Ducha Svätého?

Pán Ježiš zoslal apoštolom Ducha Svätého v nedeľu, na desiaty deň po svojom nanebovstúpení.

Čo zvláštne spôsobil Duch Svätý u apoštolov?

Duch Svätý spôsobil u apoštolov zvlášť to, že ich osvietil, posilnil a posvätil.

Čo spôsobuje Duch Svätý v celej Cirkvi?

Duch Svätý spôsobuje v celej Cirkvi to, že ju zachováva, riadi a rozdáva skrze ňu svoje milosti, ktoré nám Pán Ježiš zaslúžil svojou smrťou na kríži.

Čo spôsobuje Duch Svätý v nás?

Duch Svätý v nás spôsobuje to, že nás posväcuje milosťou posväcujúcou a pomáha nám milosťou pomáhajúcou.

Čo vlieva Duch Svätý do našej duše s milosťou posväcujúcou?

S milosťou posväcujúcou vlieva Duch Svätý do našej duše tri božské čnosti - vieru, nádej a lásku, svojich sedem darov a mravné čnosti.

Ktoré sú dary Ducha Svätého?

Dary Ducha Svätého sú: múdrosť, rozum, rada, vedomosť, sila, nábožnosť a bázeň Božia.

20. ZALOŽENIE A ZAČIATKY CIRKVI

Apoštoli namiesto Pána Ježiša. - Pán Ježiš odovzdal apoštolom moc učiť Božie pravdy, posväcovať veriacich a viesť ich k zbožnému životu týmito slovami: "Daná mi je všetka moc na nebi i na zemi. Chod'te teda, učte všetky národy a krstite ich v mene Otca i Syna i Duchu Svätého! A učte ich zachovávať všetko, čo som vám prikázal. A hľa, ja som s vami po všetky dni až do skončenia sveta" (Mt 28,18-20). Týmito slovami Pán Ježiš zároveň sľúbil, že sa bude starať o svoju Cirkev až do konca sveta, že zostane jej neviditeľnou hlavou.

Sv. Peter apoštol, prvá viditeľná hlava Cirkvi. - Sv. Peter apoštol sa pôvodne menoval Šimon, syn Jánov. Pán Ježiš mu dal nové meno, aby ukázal, že mu dá novú a veľkú úlohu, vysoký úrad. "Peter" znamená po slovensky "skala". To malo Petrovi apoštolovi pripomenúť, že má byť ako skala pevným základom Cirkvi. - Pán Ježiš sľúbil svojej Cirkvi: "Brány pekelné ju nepremôžu." To znamená, že žiadni nepriatelia nepremôžu jeho Cirkev. Petrovi apoštolovi Pán Ježiš sľúbil: "Tebe dám kľúče od nebeského kráľovstva". To znamená, sľúbil Petrovi apoštolovi najvyššiu moc nad všetkými ostatnými údmi Cirkvi vo veciach spásy a tiež sľúbil, že ho urobí svojim nástupcom, lebo pán domu odovzdá kľúče len svojmu zástupcovi.

Ďalej povedal Pán Ježiš Petrovi apoštolovi: "Čo zviažeš na zemi, bude zviazané i na nebi a čo rozviažeš na zemi, bude rozviazané i v nebi." Slovo "zviazať" znamená niekoho k niečomu zaviazat', niečo mu nariadiť. Preto svätý Peter a jeho nástupcovia obdržali právo niečo nariadiť, čo uznajú za vhodné a potrebné k spásu. Sv. Peter a jeho nástupcovia taktiež dostali právo "rozväzovať". To znamená, že majú právo niektoré cirkevné nariadenia (cirkevné prikázania) zmeniť, zrušiť alebo z dôležitých príčin odpustiť. Takémuto cirkevnému odpusteniu hovoríme dišpenz. Božie prikázanie však zrušiť nemôže nikto, ani sv. Peter, ani jeho nástupcovia.

*

Do sv. katolíckej Cirkvi si bol prijatý sv. krstom. Pod'akuj sa za túto veľkú milosť a sľúb vernosť svojej Cirkvi. "Ďakujem ti, trojjediný Bože, že si ma prijal do sv. katolíckej Cirkvi. Úprimne sa z toho teším, len mi pomáhaj, aby som jej zostal verným a tiež aby som žil podľa jej prikázaní."

*

Útočníci na Cirkev a smejúci sa satan.

Keď v Nemecku zúril kultúrny boj, v mnohých výkladoch bol vyvesený na útechu katolíkov duchaplný plagát: Vysoko vzdúvajúce sa vlny udierali o mocnú skalú, ktorá sa nachádzala pri morskom pobreží. Na brehu mora bolo niekoľko mužov s vyhrnutými rukávmi, ktorí so všetkou silou ťahali za povrazy a laná, ktorými bola skala ovinutá. V pozadí bol zobrazený diabol, ktorý sa s výsmechom pozeral na prácu týchto mužov. Pod obrazom boli slová: "Ja, satan s celým peklom márne 2 000 rokov pracujem na skaze tejto skaly. Preto sa smejem z vašej námahy." Tento obraz je znázornením Kristových slov: Peter ty si Skala...

Čo je Cirkev všeobecná, alebo katolícka?

Cirkev všeobecná, alebo katolícka je viditeľná spoločnosť všetkých pokrstených, ktorí majú pravú vieru, prijímajú rovnaké sviatosti a uznávajú pápeža za svoju viditeľnú hlavu.

Kto založil Cirkev?

Cirkev založil Pán Ježiš.

Ako založil Pán Ježiš Cirkev?

Pán Ježiš založil Cirkev takto: 1. odovzdal apoštolom moc učiť Božie pravdy, posväcovať veriacich a viesť ich k zbožnému životu, 2. ustanovil apoštola Petra za viditeľnú hlavu Cirkvi a 3. sľúbil, že zostane jej neviditeľnou hlavou.

Ktorými slovami Pán Ježiš sľúbil Petrovi apoštolovi najvyššiu moc v Cirkvi?

Pán Ježiš sľúbil apoštolovi Petrovi najvyššiu moc v Cirkvi týmito slovami: “Peter, ty si skala (tj. Skala) a na tejto Skale založím svoju Cirkev a brány pekelné ju nepremôžu. Tebe dám kľúče od nebeského kráľovstva: Čokoľvek zviažeš na zemi, bude zviazané i v nebi, čokoľvek rozviažeš na zemi, bude rozviazané i v nebi” (Mt 16,18).

Ktorými slovami ustanovil Pán Ježiš apoštola Petra za viditeľnú hlavu Cirkvi?

Pán Ježiš ustanovil apoštola Petra za viditeľnú hlavu Cirkvi týmito slovami:

“Pas moje baránky!... Pas moje ovce!” (Jn 21,15-17).

Ktorými slovami Pán Ježiš sľúbil, že zostane neviditeľnou hlavou Cirkvi?

Pán Ježiš sľúbil, že zostane neviditeľnou hlavou Cirkvi týmito slovami: “Ja som s vami po všetky dni až do skončenia sveta” (Mt 28,20).

21. NÁSTUPCOVIA APOŠTOLOV

Sv. Peter apoštol a jeho nástupcovia. - Sv. Peter apoštol sídlil najskôr v meste Jeruzaleme, neskôršie v Antiochii a naposledy v Ríme ako prvý rímsky biskup. Za cisára Nera bol sv. Peter apoštol pribitý dolu hlavou na kríž a zomrel ako mučeník r. 67. V Ríme bol tiež pochovaný. Sviatok sv. Petra (a sv. Pavla) je 29. júna. Nad jeho hrobom je postavený veľchrám sv. Petra. Je 187 m dlhý, 137 m široký, 117 m vysoký a vojde do neho 54 000 ľudí.

Prvým nástupcom sv. Petra bol sv. Línus, potom sv. Kletus, sv. Klement atď. Pápež František je 266. nástupcom sv. Petra. Je prvý pápež z amerického kontinentu a z južnej pologule. Slovo “pápež” pochádza z gréckeho slova “pappas”, to je otec. Pápeža voláme svätý Otec, pretože vykonáva svätý úrad a je duchovným otcom všetkých veriacich. Na pamiatku toho, že dostal od Pána Ježiša ako viditeľná hlava Cirkvi iné meno, Peter, dáva si každý zvolený pápež iné meno a od svojho zvolenia sa v dejinách vždy označuje týmto menom.

Len biskup mesta Ríma je nástupcom sv. Petra, pretože svätý Peter bol až do svojej smrti biskupom mesta Ríma a zároveň viditeľnou hlavou Cirkvi. Pápežským sídlom v Ríme je skupina budov s veľchrámom sv. Petra - nazývaná Vatikán, ktorý s okolitým územím (44 ha rozlohy) tvorí samostatný štát “Mesto Vatikán”. Pápežskému úradu hovoríme “Svätá Stolica”. Pápež má ako radcov a pomocníkov zbor kardinálov a biskupov z rôznych častí sveta. Po smrti pápeža majú kardináli právo zvoliť nového pápeža. Čestným odznakom pápeža bola tiara, alebo trojitá koruna, na znamenie, že má v Cirkvi najvyšší úrad učiteľský, kňazský a pastiersky, a potom dva skrížené kľúče na znamenie najvyššej moci v Cirkvi. Pápežská zástava je žltobiela.

Nástupcovia apoštolov. - Sú to platne vysvätení biskupi. Tá časť Cirkvi, ktorú dal pápež do správy biskupa, sa menuje biskupstvo alebo diecéza. Prvý biskup v krajine sa menuje arcibiskup alebo metropolita. Jeho biskupstvo sa nazýva arcibiskupstvo alebo arcidiecéza.

Biskupom pomáhajú kňazi, ktorí boli riadne vysvätení a splnomocnení ku kňazskej službe. O našu spásu sa stará duchovný správca ustanovený biskupom a menujeme ho farár. My sme jeho farníci, patríme do jeho farskej osady alebo farnosti. Farárovi pomáha v duchovnej správe kooperátor, kaplán. Do ktorej farnosti patríš ty? V mene biskupa dozerá na niekoľko farností kňaz, ktorý bol na to od biskupa ustanovený. Takého kňaza voláme dekan. Každý dekanát tvorí určitý počet farností. Do ktorej diecézy a dekanátu patrí tvoja farnosť?

*

Svätý Otec, biskupi a kňazi sa starajú o to, aby Cirkev viedli dobre. Uvažuj, ako im ty môžeš pomáhať, aby Cirkev viac prekvitala. Čím môžeš k tomu pomáhať zvlášť vo svojej farnosti?

*

Toľko falošných vecí sa píše o Cirkvi v novinách.

V nedeľu 27. januára 1982 v popoludňajších hodinách navštívil Ján Pavol II. farnosť sv. Jána Vianneya v Ríme. Najprv sa stretol s deťmi a s mládežou. Ako je jeho zvykom, odpovedal na viaceré otázky, ktoré mu kládli prítomní. Naraz jeden z členov farskej rady položil Sv. Otcovi túto otázku: “Sv. Otče, ale ako máme veriť Cirkvi, keď v novinách a časopisoch sa píše o nej toľko špatných vecí a toľkí ich čítajú.” Sv. Otec sa zadíval veľmi pozorne na veriaceho a povedal pokojne a smelo: “Nesmiete nechať vystaviť vašu vieru pochybnostiam z toho, čo čítate v novinách. Toľko neuveriteľných vecí sa píše v novinách, ktoré vôbec nie sú pravdivé. A potom tieto veci nie sú nové pre Cirkev. Už v prvých časoch Cirkev bola napr. obžalovaná, že kresťania podpálili mesto Rím a vôbec to nebola pravda...” Sv. Otec sa zvlášť poďakoval farníkovi za takú smelú a úprimnú otázku: “Je to po prvý raz - povedal mi - čo sa stretám s takou úprimnou otázkou počas mojich návštev v rímskych farnostiach.”

Kto je od smrti apoštola Petra viditeľnou hlavou Cirkvi?

Od smrti apoštola Petra je viditeľnou hlavou Cirkvi jeho nástupca, biskup mesta Ríma, ktorého voláme sv. Otec, alebo pápež.

Kto sú nástupcovia apoštolov?

Nástupcovia apoštolov sú platne vysvätení a s pápežom zjednotení biskupi.

22. ZNAKY JEDNEJ A PRAVEJ CIRKVI JEŽIŠA KRISTA

Cirkev Pána Ježiša je iba jedna! - Pán Ježiš povedal jasne a určito: “Založím svoju Cirkev...” Keby povedal: “Založím svoje cirkvi”, tak by ich bol určite založil viac. On však hovoril len o jedinej Cirkvi. A inokedy povedal: “Bude jeden ovčinec a jeden pastier” (Jn 10,16). Tak verili aj apoštoli: “Jeden je Pán, jedna viera, jeden krst” (Ef 4,5).

Znaky pravej Cirkvi Pána Ježiša. - Nejedna náboženská spoločnosť býva nazývaná “cirkvou” a svojimi príslušníkmi považovaná za tú Cirkev, ktorú založil Pán Ježiš. Avšak znaky pravej Cirkvi sú: Cirkev Pána Ježiša je jednotná, svätá, všeobecná alebo katolícka a apoštolská. Všetky tieto znaky má iba Cirkev rímskokatolícka. Už na cirkevnom sneme v Carihrade (r. 381) bolo prehlásené: “Verím v jednu, svätú, katolícku a

apoštolskú Cirkev”. Toto Vyznanie viery (Krédo) sa modlíme, alebo spievame s kňazom pri sv. omši každú nedeľu a vo sviatky.

Cirkev Pána Ježiša je jednotná., lebo má len jedno učenie, jedny sviatosti a jednu viditeľnú hlavu. Ostatné náboženské spoločnosti, ktoré sa od Cirkvi odštiepili, nie sú jednotné ani v učení, ani vo sviatostiach, ani vo viditeľnej hlave.

*

Pán Ježiš sa modlil pri poslednej večeri: “Aby všetci jedno boli, ako si Ty, Otče, vo mne a ja v Tebe” (Jn 17,21). Od starodávna sa snažili pápeži priviesť všetkých odlúčených kresťanov k jednote sv. viery v pravej Cirkvi.

*

Švédska kráľovná Kristína

Kristína jediná a veľmi vzdelaná dcéra švédskeho kráľa Gustáva Adolfa, veľkého nepriateľa katolíkov, spozorovala, že protestantskí duchovní si vo svojich kázňach vzájomne odporujú. Preto chcela vedieť, či i v učení katolíckej Cirkvi sa vyskytujú rozdiely. Z toho dôvodu začala čítať katolícke spisy. Čítaním týchto spisov prichádzala viac a viac k poznaniu, že katolícka Cirkev je pravá Cirkev. Zavolala na svoj dvor protestantských i katolíckych učencov. Predložila im rozličné otázky, aby sa tak zbavila rozličných pochybností. Výsledok týchto rozhovorov bol ten, že sa ešte viac presvedčila o pravosti katolíckeho náboženstva. Pretože podľa tamojších zákonov nesmela prijať katolícke náboženstvo, vzdala sa po troch rokoch panovania (r. 1654) kráľovského trónu, aby mohla odísť do krajiny, kde bolo dovolené žiť po katolícky. Ešte v tom roku na Vianoce zložila v Bruseli katolícke vyznanie viery. Zvyšok svojho života strávila v Ríme. Zomrela r. 1689 - ako 63 ročná. Pochovaná je v chráme sv. Petra.

Odkiaľ vieme, že Pán Ježiš založil jednu Cirkev?

Že Pán Ježiš založil jednu Cirkev, vieme z jeho slov: “Ty si Peter (tj. skala) a na tejto skale postavím svoju Cirkev...” (Mt 16,18).

Ktoré znaky dal Pán Ježiš svojej Cirkvi?

Pán Ježiš dal svojej Cirkvi tieto znaky: Jeho Cirkev je jednotná, svätá, všeobecná alebo katolícka a apoštolská.

Z čoho poznávame, že naša Cirkev je jednotná?

Že naša Cirkev je jednotná, poznávame z toho, že na celom svete má jedno učenie, jedny sviatosti a jednu viditeľnú hlavu.

23. CIRKEV JEŽIŠA KRISTA JE SVÄTÁ

Cirkev Pána Ježiša je svätá. - Každý člen Cirkvi môže a má byť svätý. Už tu na zemi je svätý každý, kto žije v milosti posväcujúcej. Ale o takých svätých, ktorí ešte nezomreli, obyčajne nehovoríme ako o svätých. Ak hovoríme o svätých, obyčajne o tých, ktorí sú už v nebi a ktorých si uctieваме a vzývame. Takí svätí, ktorí tu na zemi vynikali svätosťou života a na ich príhovor sa stali aspoň štyri zázraky, vyhlasuje Cirkev verejne za svätých. Keď sa na príhovor niekoho stali dva zázraky, takého prehlasuje Cirkev za blahoslaveného. Avšak to sú len tí najslávnejší svätí. Okrem nich je v nebi ešte mnoho iných svätých, o ktorých vie iba Boh. Naša Cirkev má teda svätých, ktorých Boh oslávil zázrakmi.

*

Pán Ježiš raz rozprával podobenstvo o kúkole medzi pšenickou (Mt 13,25). "Kúkol" sa ukázal hneď medzi dvanástimi apoštolmi a medzi prvými veriacimi v Jeruzaleme (Sk 5,2). Podobne boli a sú v Cirkvi niektorí členovia nehodní, pretože nežijú podľa toho, čo ich Cirkev učí, čo k posväcovaniu života ponúka a čo prikazuje. Omnoho viac však ako kúkoľu hriechu bolo a je v Cirkvi vzácnej úrody pšenice. Každý z nás nech sa podobá vždy pšenici a nikdy nie kúkoľu. Boh napomína v Písme Svätom: "Budte svätí, lebo ja som svätý" (III. Moj 11,44).

*

V známom londýnskom Hyde-Parku, kde môže každý, kto len chce rečniť, prišiel raz kázať aj známy dominikán Mac Nabb. Istého dňa rozpráva o Cirkvi a sviatostiach. Zrazu sa do jeho reči zamiešal mladý chuligán v roztrhaných šatách, s dlhými vlasmi a špinavým krkom. "Cirkev skrachovala" - hovorí mladík. "Ved' takmer za 2 000 rokov kresťanstva ľudia sú stále zlí, páchajú nemravnosti. Kazateľ sa na chvíľu pozastavil, porozmýšľal a potom povedal trochu nediplomaticky". Máte pravdu, mladý priateľ! Už uplynulo takmer

2 000 rokov, čo Ježiš Kristus založil Cirkev, ustanovil sviatosti a ľudia sú plní chýb, nepravosti. Neurazte sa -pokračuje - mydlo bolo vynájdené pred mnohými stáročiami, ale váš krk zdá sa mi, nie je veľmi čistý. Podľa vášho záveru by to znamenalo, že mydlo nie je schopné čistiť. I my sa musíme neustále očisťovať a posilňovať sviatosťami, aby sme sa stávali svätými.

Z čoho poznávame, že naša Cirkev je svätá?

Že naša Cirkev je svätá, poznávame z toho, že má sväté učenie, prostriedky k svätému životu a mnoho svätých, ktorých Boh oslávil zázrakmi.

Čím sa hlavne prejavuje svätosť Pánových učeníkov?

Svätosť Pánových učeníkov sa prejavuje hlavne vzájomnou láskou podľa prikazu Pána Ježiša: "Nové prikázanie vám dávam, aby ste sa navzájom milovali, ako som vás ja miloval... Podľa toho vás poznajú všetci, že ste mojimi učeníkmi, keď sa budete navzájom milovať" (Jn 13,34-35).

24. CIRKEV JEŽIŠA KRISTA JE VŠEOBECNÁ ALEBO KATOLÍCKA A APOŠTOLSKÁ

Cirkev Pána Ježiša je všeobecná, alebo katolícka. Je všeobecná, alebo katolícka, lebo ju Pán Ježiš založil pre všetky národy a doby až do skončenia sveta. Preto prikázal apoštolom: "Id'te teda, učte všetky národy..." (Mt 28,19). Národná "cirkev" preto nemôže byť Cirkvou Kristovou. Národné a iné "cirkvi" nie sú všeobecné, nakoľko vznikli až neskôr po Kristovi a nie sú ani schopné sa rozšíriť medzi všetky národy. Pretože katolícka Cirkev je všeobecná, posielala kňazov-misionárov do všetkých krajín a k všetkým národom.

Cirkev Pána Ježiša je apoštolská. - Pre svoju Cirkev si Pán Ježiš vyvolil a ustanovil apoštolov na čele so sv. Petrom. Apoštoli vysvätili za svojich nástupcov biskupov. Tí pôsobili pod vedením nástupcu sv. Petra. Nástupcovia týchto biskupov vysvätili dnešných biskupov katolíckej Cirkvi. Každý z nich je teda platne, tj. apoštolsky vysvätený, keď bol predtým od pápeža, nástupcu sv. Petra najskôr vymenovaný. Rímsky

pápež a biskupi takto vysvätení a s pápežom zjednotení sú teda riadnymi nástupcami apoštolov.

Údy Cirkvi. - Cirkev Kristova nie je iba spolok, do ktorého sa prihlasujeme ako členovia. Cirkev Kristova je jeho tajomné telo a my ako členovia Cirkvi sme údmi tohoto tajomného tela. Hovoríme tajomné alebo mystické telo, pretože Cirkev nemá vonkajšiu podobu tela Kristovho. "Ako totiž v jednom tele máme mnoho údov, ale všetky údy nemajú rovnakú funkciu, tak aj my, hoci nás je mnoho, sme jedno telo v Kristovi..." (Rim 12,4-5).

*

Často o tom premýšľaj, že nie si iba členom Cirkvi, ako nejakého spolku, ale údom tajomného (mystického) tela Kristovho - lebo Cirkev je jeho tajomné telo a my, kresťania katolíci, sme jeho údy. Podľa toho sa tiež správaj voči ostatným údom Cirkvi vždy s dobrotivou a obetavou láskou, ktorá sa prejavuje zvlášť tým, že sa jeden za druhého modlíme a jeden druhému, pokiaľ možno, ochotne pomáhame.

*

Mohamedán ako rozhodca

Kedysi si štyria kresťania - katolík, protestant, pravoslávny a starokatolík - pozvali za rozhodcu, aby rozsúdil, ktorá cirkev pochádza od Krista a teda je pravá. Mohamedán dal najskôr všetkým štyrom otázku: "Veríte, že Kristus je Boh a že založil Cirkev?" Všetci odpovedali: "Áno". Potom sa pýtal protestanta: "Kedy vznikla vaša cirkev?" Protestant odpovedal: "Asi pred 400 rokmi". Ďalej sa pýtal, čím boli predtým jeho predkovia. Protestant odvetil: "Boli katolíkmi". Potom sa pýtal pravoslávneho: "Ako dlho jestvuje vaša cirkev?" Ten odpovedal: "Asi 900 rokov". A čím boli predtým vaši predkovia?" - pýtal sa mohamedán. "Boli katolíci". Potom sa mohamedán pýtal starokatolíka: "Od kedy jestvuje vaša cirkev?" Starokatolík odpovedal: "Od roku 1870". "A čím boli vaši predkovia?" - pýtal sa mohamedán. Odpoveď znela: "Katolíci". Nakoniec sa mohamedán obrátil s otázkou na katolíka: "Ako dlho ste vy katolíci na svete?" Katolík odpovedal: "Takmer 2 000 rokov, totiž od apoštolských čias". Mohamedán sa pýtal: "A ako to môžete dokázať vy katolíci, že ste už takmer 2 000 rokov?" Katolík odpovedal: "To dokazuje nepretržitý rad našich pápežov, ktorý sa začína sv. Petrom a končí Jánom Pavlom II." I vyriekol mohamedán rozhodnutie: "Ak Ježiš Kristus založil len jednu Cirkev, a to takmer pred 2 000 rokmi, tak iba katolíci sú pravou Cirkvou, lebo iba oni majú patričný vek a pochádzajú z dôb apoštolov.

Z čoho poznávame, že naša Cirkev je všeobecná alebo katolícka?

Že naša Cirkev je všeobecná alebo katolícka poznávame z toho, že ju Pán Ježiš založil pre všetky národy a doby až do skončenia sveta.

Z čoho poznávame, že naša Cirkev je apoštolská?

Že naša Cirkev je apoštolská, poznávame z toho, že jej predstavení sú nástupcovia apoštolov a taktiež aj jej učenie a sviatosti sú z doby apoštolov.

Kto je členom katolíckej Cirkvi?

Členom katolíckej Cirkvi je každý pokrstený, ktorý sa od nej dobrovoľne neodlúčil ani z nej nebol vylúčený.

25. ÚLOHA CIRKVI

V čom je dar neomylnosti? - Dobre rozlišuj! Pápež nie je neomylný v svetskej múdrosti, ani keď sa o niektorej náboženskej pravde vyslovuje súkromne. Je neomylný iba vtedy, keď slávnostne, ako najvyšší učiteľ a pastier pre celú Cirkev záväzne a raz navždy, rozhoduje, ktorú pravdu máme veriť, alebo čo máme robiť pre svoju spásu. V tej chvíli ho chráni Duch Svätý od omylu. Taktiež neomylné rozhoduje o viere a mravoch všeobecný cirkevný snem, pápežom zvolaný a potvrdený. Posledný všeobecný cirkevný snem, druhý Vatikánsky, bol v Ríme od r. 1962 do r. 1965.

Neomylný neznamená bezhriešny. Pán Ježiš nesľúbil ani sv. Petrovi, ani jeho nástupcom bezhriešnosť.

Cirkev "je stĺp a základ pravdy" (I Tim 3,15). Tak sa verilo v Cirkvi od pradávna. "Rím prehovoril, spor sa skončil" (sv. Augustín, zomrel r. 430). Na cirkevnom všeobecnom (ekumenickom) vatikánskom sneme r. 1870 bola neomylnosť Cirkvi prehlásená výslovne za článok viery.

Odkiaľ vieme, že Pán Ježiš udelil Cirkvi dar neomylnosti? - Že Pán Ježiš udelil Cirkvi dar neomylnosti vieme z jeho slov, ktorými prisľúbil Cirkvi svoju ustavičnú pomoc a pomoc Ducha Svätého. Svoju ustavičnú pomoc sľúbil Pán Ježiš týmito slovami: "Hľa, ja som s vami po všetky dni až do skončenia sveta" (Mt 28,20). To znamená, že skrze Cirkev učí sám Pán Ježiš a on sa mýliť nemôže. Sv. Petrovi apoštolovi sľúbil: "Ja som prosil za teba, aby neochabla tvoja viera a ty raz po svojom obrátení posilňuj svojich bratov" (Lk 22,32). Toto prisľúbenie platí i pre nástupcu sv. Petra, rímskeho pápeža. - Ustavičnú pomoc Ducha Svätého sľúbil Pán Ježiš Cirkvi týmito slovami: "Ja budem prosiť Otca a dá vám iného Utešiteľa, aby s vami zostával naveky, Ducha pravdy" (Jn 14,16).

*

Raduj sa z toho, že si členom katolíckej Cirkvi, ktorú založil Pán Ježiš na nezničiteľnej skale - na jej neomylnom učiteľskom úrade. Hrdo sa k nej hlás nielen svojim menom, svojim slovom, ale i celým svojím životom. So sv. Pavlom apoštolom si môžeš spokojne povedať: "Viem, komu som uveril, a som si istý!" (II Tim 1,12).

Napoleon zvolal koncil

Ako je známe, cisár Napoleon I. držal v zajatí pápež a Pia VII. niekoľko rokov. V tej dobe v marci r. 1811 zavolať Napoleon talianskych a francúzskych biskupov na snem do Paríža. Tento snem mal potvrdiť a uznať Napoleonom menovaných, ale pápežom nepotvrdených biskupov ako riadnych. Biskupi neprijali cisárov návrh a žiadali, aby prepustil pápeža na slobodu, pretože bez neho nemajú plnú moc. Každé zaliečanie, ale aj vyhrážky zo strany cisára zostali bez výsledku. Cisár Napoleon sa vraj neskôr vyslovil, že môže ľahko získať súhlas jednotlivého biskupa, keď s ním hovorí osamote. Keď sa ale biskupi zídu, to už medzi nimi panuje celkom iný duch. Kto pomáha zhromaždeným biskupom? Je to Duch Svätý, ktorého Kristus apoštolom prisľúbil a poslal. Preto sa apoštoli vyjadrili už na svojom prvom sneme v Jeruzaleme r. 51 takto: "Páčilo sa Duchu Svätému a nám." (Sk 15,28).

Načo Pán Ježiš založil Cirkev?

Pán Ježiš založil Cirkev nato, aby namiesto neho učila Božie pravdy, posväcovala veriacich a viedla ich k zbožnému životu.

Môže sa Cirkev v učení o viere a mravoch mýliť?

Cirkev sa v učení o viere a mravoch mýliť nemôže, pretože Pán Ježiš jej udelil dar neomylnosti.

Kto je v Cirkvi neomylný?

V Cirkvi je neomylný pápež, keď sám, alebo spolu s biskupmi vyhlasuje pre celú Cirkev záväzné rozhodnutia o viere a mravoch.

26. POVINNOSTI VOČI KATOLÍCKEJ CIRKVI

Katolícka Cirkev je samospasiteľná. - Slovo "samospasiteľná" neznamena: že bude určite každý spasený, kto patrí do katolíckej Cirkvi, alebo zavrhnutý, kto žije mimo katolíckej Cirkvi. Slovo "samospasiteľná" znamená, že nemôže byť spasený, kto do Cirkvi katolíckej nepatrí vlastnou vinou. Tak treba chápať vety: "Nemôže mať Boha za Otca, kto by nemal Cirkev za matku" (sv. Cyprián, biskup-mučeník, zomrel r. 258). "Kto sa odlučuje od Cirkvi, odlučuje sa od Krista" (IV. Lateránsky snem, r. 1215).

Kto môže byť spasený mimo katolíckej Cirkvi? Mimo katolíckej Cirkvi môže byť spasený, kto žije mimo nej bez vlastnej viny, hľadá však úprimne pravdu, plní svedomito Božiu vôľu, ako ju poznáva, a je posvätený Božou milosťou. Takto môže byť spasený inoverec, áno, i človek nepokrstený. Dedičný hriech mu môže byť odpustený krstom krvi alebo krstom túžby (čl. 40). Ťažký osobný hriech môže tomuto i tamtomu byť odpustený dokonalou ľútosťou (tj. ľútosťou z lásky k Pánu Bohu). Všetkým týmto však chýba mnoho prostriedkov, aby dosiahli spásu ľahšie a istejšie.

*

Je povinnosťou našej lásky k blížnemu, aby sme iným pomáhali pri vstupe do katolíckej Cirkvi. Máme sa k nim preto správať znášavo a zdržovať sa všetkého, čo by ich zarmucovalo, urážalo a tým viac odpudzovalo. Zvlášť sa však máme za nich modliť, obetovať sv. omše, sv. prijímania a prinášať za nich rôzne obety, aby sme im vyprosili milosť pravej viery.

*

Istému kresťanovi sa snívalo, že zomrel a že po smrti bol zavedený anjelom do večných príbytkov. A tu sa ocitol vo vznešenej svätyni. S uznaním obdivoval skvelú architektúru. Naraz však odhalil v klenbe škaredú dieru. Vyzeralo to, že ktosi úmyselne vybral chýbajúci kameň. Anjel mu to rýchlo vysvetlil: - Táto diera je tvojím dielom. Boh ťa určil, aby si nahradil túto škodu, ale ty máš iné veci v hlave a nemyslíš na plnenie svojich povinností! V tom okamihu sa kresťan zobudil spotený a rozhodol sa, že od toho času už nebude nariekať a bedákať na svoju farnosť, ale pustí sa do práce, aby napravil to, čo bolo zničené.

*

Cirkev je strážkyňou minulosti, pestúnom súčasnosti a rozsievateľom budúcnosti. (Henrik Sienkiewicz)

*

Cirkev netreba stavať, treba ňou byť. (kard. Joseph Ratzinger)

*

Aké máme povinnosti voči katolíckej Cirkvi?

Voči katolíckej Cirkvi máme tieto povinnosti: máme k nej patriť, milovať ju, veriť, čo nás učí, konať, čo prikazuje, a taktiež ju šíriť a zastávať.

Môže byť spasený, kto nie je v katolíckej Cirkvi vlastnou vinou?

Kto nie je v katolíckej Cirkvi vlastnou vinou, ťažko hreší, a preto nemôže byť spasený.

Môže byť spasený, kto nie je v Cirkvi bez vlastnej viny?

Kto nie je v katolíckej Cirkvi bez vlastnej viny, môže byť spasený, keď úprimne hľadá pravdu, plní svedomito Božiu vôľu a je posvätený Božou milosťou.

27. VERÍM V SPOLOČENSTVO SVÄTÝCH

Spoločenstvo svätých. - Svätý je ten, kto je v nebi alebo v očistci, alebo kto je v posväcujúcej milosti na zemi. Ale aj každý iný člen katolíckej Cirkvi je v tom zmysle svätý, že je povolaný k svätému životu. Všetci patríme k sebe ako údy jedného tela a tým telom je Cirkev ako tajomné telo Kristovo. Sme ako členovia jednej rodiny, jednej spoločnosti, jednej obce. Tomu hovoríme "spoločenstvo svätých". Zasluky dobrých skutkov, ktoré konajú členovia Cirkvi, sú akoby spoločným majetkom, z ktorého má úžitok každý člen.

*

Raduj sa z toho, že môžeš mať úžitok z toľkých sv. omší, z modlitieb a dobrých skutkov celej Cirkvi. Väčší úžitok z nich má ten, kto je v milosti posväcujúcej. Preto vždy ži v milosti posväcujúcej! Modli sa denne za ostatných, zvlášť za svojich najbližších, ktorí potrebujú tvoju pomoc na zemi alebo v očistci. Denne ráno a večer vzývaj svätých v nebi, zvlášť Pannu Máriu, svätého Jozefa a svojho krstného patróna, aby ti vyprosovali ochranu pre dušu i telo.

*

Žeravý uhlík odumiera

Farár kostola New England si všimol, že istý jeho farník, ktorý ešte len pred pár mesiacmi horlivo chodil do kostola, začína vynechávať bohoslužby. Istú nedeľu večer sa rozhodol, že ho navštívi. Našiel ho sedieť v izbe pri krbe, samotného, pohrúženého do myšlienok, ako sa díva do plameňov. Farár bez slova zobral kutáč s lopatkou a vybral jeden žeravý uhlík a položil ho na kraj ohniska. Potom si pritiahol stoličku, sadol si a začal sa uprene dívať na žeravý uhlík. Ten pomaly začal chladnúť a očernievať. Farník tiež pozoroval uhlík, ako doháral. Po chvíli vstal a povedal duchovnému otcovi: "Pán farár, teraz ste mi povedali veľmi krásnu kázeň. Takú som od vás ešte nepočul. Od budúcej nedele budem znovu v kostole na bohoslužbách." Kresťan, ak nie je spojený s Kristom a spoločenstvom veriacich, duchovne odumiera.

Čo je spoločenstvo svätých?

Spoločenstvo svätých je duchovné spojenie, ktoré je medzi veriacimi na zemi, dušami v očistci a svätými v nebi.

V čom je duchovné spojenie medzi veriacimi na zemi?

Duchovné spojenie medzi veriacimi na zemi je v tom, že všetci máme úžitok zo sv. omší, modlitieb a iných dobrých skutkov celej Cirkvi.

V čom je naše duchovné spojenie s dušami v očistci? "

Naše duchovné spojenie s dušami v očistci je v tom, že im pomáhame.

V čom je naše duchovné spojenie so svätými v nebi?

Naše duchovné spojenie so svätými v nebi je v tom, že si ich uctieваме, vzývame ich a oni za nás prosia u Boha.

28. UCTIEVANIE A VZÝVANIE SVÄTÝCH

Svätí v nebi sú našimi vzormi. - Pretože sú našimi vzormi, máme ich nasledovať v ich živote. Preto je veľmi užitočné čítať životopisy svätých, aby sme sa ich príkladom povzbudili k dobrému. Akú knihu máš o živote svätých? Poznáš životopis aspoň svojho krstného patróna (patrónky)? Čím viac svätých nasledujeme, uctieваме a vzývame, tým účinnejšie za nás prosia alebo orodujú u Boha. Niekedy sa na ich príhovor dejú zázraky.

Svätí v nebi sú našimi pomocníkmi. - Svätí milovali svojich blížnych za života na zemi. Ešte viac nás milujú teraz v nebi. Zvlášť pamätajú na nás tí svätí, ktorí sú nám blízki ako apoštoli našej vlasti, ako krajanovia, ako patróni (farského kostola, krstní, birmovní) a ako príbuzní. Niektorých svätých vzývame ako pomocníkov v zvláštnych potrebách. - Úcta k svätým nie je proti úcte k Bohu, pretože im nevzdávame najvyššiu úctu ako Bohu, ale ich iba prosíme o príhovor u Boha.

Kráľovnou všetkých svätých je Panna Mária. - Jej príhovor u Boha je najmocnejší. Preto jej hovoríme: "Panna mocná... Uzdravenie nemocných... Potešenie zarmútených... Útočisko hriešnikov... Brána nebeská..." Panna Mária je prostrednicou všetkých milostí. - Za druhej svetovej vojny zasvätil sv. Otec r. 1942 ľuďom celého sveta Nepoškvrnenému srdcu Panny Márie a určil sviatok jej Nepoškvrneného srdca na 22. augusta. Ktoré sviatky Panny Márie poznáš? V týždni je Panna Mária zasvätená sobota. Z mesiacov zvlášť máj (májové pobožnosti) a október (sv. ruženec) a advent. Čo vieš o sv. ruženci?

Kríže, sochy a obrazy Pána Ježiša a svätých. - Kríže, sochy a obrazy Pána Ježiša a svätých si tiež uctieваме. Úcta, ktorú im prejavujeme, sa vzťahuje na príslušné osoby v nebi, ktoré kríž, socha alebo obraz predstavujú. Zvlášť si zasluhujú našu úctu posvätené obrazy a sochy. Sú to väčšinou cenné historické pamiatky alebo umelecké diela. Niektoré diela Boh oslávil zázrakmi a zvláštnym vypočutím modlitby. Pekný kríž a pekné obrazy Pána Ježiša, Panny Márie a svätých sú dôstojnou a vhodnou ozdobou katolíckeho príbytku.

Pozostatky svätých. - Sú to pozostatky tiel svätých. Máme ich v úcte, pretože telá svätých boli chrámom Ducha Svätého, nástrojom jeho čností a raz budú slávnostne vzkriesené zmŕtvych. Mnohé z pozostatkov svätých Boh oslávil zázrakmi. Keď napr. do hrobu proroka Elizea položili iného mŕtveho, ten ožil, sotva sa mŕtve telo dotklo Elizeových kostí (IV. Král 13,21). Taktiež máme v úcte tie predmety, ktoré boli v úzkom spojení s Pánom Ježišom a so svätými. Zvlášť máme v úcte drevo z kríža Pána Ježiša Krista, lebo na ňom sme boli vykúpení. Pozostatky z kríža Pána Ježiša sa dávajú bozkať zvlášť v piatok a po pobožnosti krížovej cesty.

*

Máš v úcte fotografie svojich rodičov, lebo ti pripomínajú ich lásku a dobrodenia. Podobne majú v úcte kríže, obrazy a sochy Pána Ježiša, Panny Márie a svätých, lebo aj oni

Ťa majú radi, svojím životom sú ti najlepším vzorom, sú tvojimi pomocníkmi a pripomínajú ti toľko lásky a dobrodení!

*

Portrét záchrancu

Kardinál Cheverus bol výborným kazateľom a na jeho kázne do parížskej katedrály Notre-Dame prichádzali aj mnohí protestanti. Týmto sa však nepáčil veľký kríž, ktorý bol zavesený vedľa kazateľnice a dali to vedieť kardinálovi. Nasledujúcu nedeľu kardinál vystúpil na kazateľnicu a začal: “Počul som, že niektorým mojim poslucháčom sa nepáči kríž, čo visí vedľa kazateľnice. Chcem im vyhovieť a dám ho odniesť!” A tak sa stalo. Potom kazateľ pokračoval: “Dnes vám chcem vyrozprávať jednu príhodu, o ktorej som počul. Istý človek kráčal večer po ulici, keď sa zrazu vyrútil naň akýsi zloduch, zhodil ho na zem a chcel ho preklat’ nožom. V tej chvíli pribehol istý pán, vrhol sa na vraha a chcel zachrániť úbožiaka na zemi. Zakryl ho svojím telom a bránil ho. Rozzúrený vrah sa vtedy zahnal a vrazil nôž do hrudi šľachetnému pánovi a zabil ho. Istý maliar, ktorý z okna svojho ateliéru sledoval scénu, dal sa ihneď do maľovania a vymaľoval do najmenších podrobností celý prípad. Keď bol obraz hotový, zanesol ho zachránenému mužovi a povedal mu: “Priniesol som vám obraz, ktorý vám pripomenie veľmi smutnú udalosť z vášho života.” Keď muž zazrel obraz a spoznal svojho záchrancu, ktorý sa zaňho hrdinsky obetoval, pohnutý povedal: “Áno, je to on! On mi zachránil život, jemu vďačím, že som ešte živý. Dobrý človeče, predajte mi obraz! Chcem ho mať stále pred sebou!” V tej chvíli kázal kardinál znova priniesť kríž a povedal: “Hľa, toto je portrét muža, ktorý nás zachránil. Všetci sme boli odsúdení na smrť pre naše hriechy. Ježiš nás zakryl svojím vlastným telom a nechal si prebodnúť srdce miesto nás. A vám sa nepáči portrét nášho Záchrancu?” Vtedy sa zo zástupu ozvali mnohé hlasy. Katolíci a protestanti svorne volali: “Chceme znova kríž!” Vtedy kardinál zišiel z kazateľnice držiac v rukách kríž a mnohí prichádzali, aby s láskou pobožkali portrét svojho Záchrancu.

Prečo si máme uctievať a vzývať svätých v nebi?

Svätých v nebi si máme uctievať a vzývať preto, lebo sú Bohom oslávení a sú našimi pomocníkmi.

Prečo máme Pannu Máriu uctievať a vzývať viac ako ostatných svätých?

Pannu Máriu máme uctievať a vzývať viac ako ostatných svätých preto, lebo je pomocnicou v diele vykúpenia, je matkou Božou, zo všetkých je najsvätejšia a svojim príhovorom najmocnejšia.

29. SMRŤ A OSOBNÝ SÚD

Smrť. - V raji nebolo smrti. Prvotným hriechom však Adam a Eva stratili telesnú nesmrteľnosť nielen pre seba, ale i pre nás, pre svojich potomkov. Preto v Písme Sv. čítame: “Ľuďom je určené raz zomrieť” (Hebr 9,27). “Preto ako skrze jedného človeka prišiel hriech na tento svet a skrze hriech smrť, tak na všetkých ľudí prišla smrť, pretože všetci zhrešili” (Rim 5,12). Smrť je najhroznejší a tiež najzrejmejší telesný následok hriechu a jeho márnosti. Smrť je odlúčenie duše od tela.

Bud' pripravený! - "Bud'te pripravení, lebo Syn človeka príde v hodinu, o ktorej nemáte ani tušenia!" (Lk 12,40). Inokedy Pán Ježiš povedal: "Bedlite teda, lebo neviete ani dňa, ani hodiny!" (Mt 26,13). Nepoznáš deň ani hodinu svojej smrti, a predsa od tejto chvíle závisí celá tvoja večnosť! Šťastná smrť, šťastná večnosť! Nešťastná smrť, nešťastná večnosť! Preto bud' stále pripravený!

Na smrť je pripravený ten, kto je v milosti posväcujúcej a žije horlivo po kresťansky. Taký premáha pookušenia a keď urobil chybu, tak sa z hriechu očisťuje: Každý večer si sputuje svedomie, vzbudzuje dokonalú ľútosť a pokiaľ je možné, každý mesiac, alebo i každú nedeľu a zasvätený sviatok, ba denne pristupuje k sv. prijímaniu. -Poslednou prípravou na smrť je sv. svedenie, pokiaľ možno celoživotná, sv. prijímanie, pomazanie nemocných a pápežské požehnanie spojené s plno mocnými odpustkami pre chvíľu smrti. - Opatrný človek si dá zavčas do poriadku aj svoje pozemské veci, urobí si testament, či už ústne, alebo ešte lepšie písomne. "Usporiadaj svoj dom, lebo zomrieš" (IV. Král 20,1).

Umierajúceму zasvietime posvätenú sviecu (hromničku), ktorú postavíme na nočný stolík. Pokropíme ho občas svätenou vodou a nahlas sa modlíme, aby sa umierajúci v duchu mohol modliť s nami: "Pane Ježišu, ja ťa milujem, svoje hriechy ľutujem. Bud' milostivý mne hriešnemu... Ježišu môj, milosrdenstvo, zľutovanie, odpustenie... Ježišu, v teba verím, v teba dúfam, teba nadovšetko milujem... Pane Ježišu, prijmi moju dušu... Ježiš, Mária, Jozef, vám venujem svoje srdce i svoju dušu. Stojte pri mne v poslednom boji. S vami nech odíde moja duša v pokoji."

O smrti spravodlivých hovorí Sv. Písmo: "Blahoslavení sú mŕtvi, ktorí zomierajú v Pánovi! Od tej chvíle majú, ako hovorí Duch, odpočinutie od svojich námah, lebo ich skutky idú za nimi" (Zjav 14,13). Avšak: "Smrť hriešnika je hrozná" (Ž 33,22).

Smrťou končí len náš pozemský život. Pevne však veríme, že smrť nie je ukončením všetkého, ale prechodom duše do života večného. To nám zaručuje Pán Ježiš celým svojim učením a zvlášť svojim slávnym zmŕtvychvstaním a to nám zaručuje i jeho Cirkev. Preto vo sv. omši za zomrelých sa kňaz modlí: "Tvojim verným, Pane, sa život neodníma, iba mení, a keď sa im rozpadne príbytok tohto pozemského prebývania, majú pripravený večný príbytok v nebi". Ten bude potom šťastný, alebo nešťastný, podľa toho, ako si kto zaslúžil.

Osobný súd. - Po smrti odchádza duša každého človeka pred Boží súd. Písmo Sv. o tom hovorí: "Človeku je určené, že musí zomrieť a potom nasleduje súd..." (Hebr 17,27). Boží súd je dvojaký: 1. osobný, alebo tajný, hneď po smrti, 2. verejný, alebo posledný, na konci sveta. - Pri osobnom súde je súdená len duša a to každá zvlášť. Pri verejnom súde, alebo poslednom bude súdená každá duša vo svojom vzkriesenom tele, verejne pred všetkými ľuďmi a spoločne s ostatnými. Po osobnom súde príde duša hneď do očistca, do neba alebo do pekla. Smrť, súd, nebo alebo peko sú štyri "posledné veci človeka". Boh v podstate nesúdi, lebo pozná pravdu o každom z nás. Ľudská duša je pri „osobnom súde“ k sebe úprimná, spravodlivá a vie čo si za svoj život zaslúži...

*

Ak má niekto robiť dôležitú skúšku, pripravuje sa dlho a svedomito, aby ju dobre urobil a neprepadol. Keby snád' na tejto skúške predsa prepadol, bolo by to pre neho síce veľmi neprijemné, ale nebolo by všetko stratené. Mohol by sa pripravovať lepšie a na skúšku by sa mohol prihlásiť znovu s nádejou, že sa mu ju predsa podarí urobiť. Ale pozor! Na skúšku smrti a Božieho súdu môžeš byť povolaný kedykoľvek, i vtedy, keď to najmenej čakáš. A túto skúšku môžeš robiť len raz! Podľa toho, ako dopadne, bude vyzerat' celá

tvoja večnosť! Kto by prepadol na skúške smrti a Božieho súdu, nemohol by to už nikdy napraviť! Chvíľa smrti a Božieho súdu je najdôležitejšia skúška tvojho života.

Na ňu musíš byť pripravený stále, v každej chvíli, lebo nevieš kedy, kde a ako zomrieš. Je veľmi užitočné, keď si určíš jeden deň v každom mesiaci, keď sa budeš zvlášť pripravovať na šťastnú smrť a na večnosť. Túto prípravu spojíš so sv. spovedňou, ktorú vykonáš tak ako poslednú vo svojom živote. Taktiež pristúpiš k stolu Pánovmu a prijmeš Pána Ježiša s najväčšou pokorou, láskou, dôverou a s prosbou, aby ti bol milosrdným sudcom.

Písmo Sv. ti pripomína: "Vo všetkých svojich skutkoch pamätaj na posledné svoje veci a nikdy nezhréšiš (Sir 7,40). Zvlášť si spomeň na svoju smrť každý deň pri večernej modlitbe, potom si spytuj svedomie, ľutuj svoje hriechy z lásky k Pánu Ježišovi, uvedom si zvlášť, v čom sa chceš s Božou pomocou polepiť, vykonaj si duchovné sv. prijímanie a pomodli sa za šťastnú smrť.

*

Sv. Karol Boromejský, arcibiskup v Milane, dal jednému maliarovi namaľovať obraz, ktorý by verne zobrazoval smrť. Po čase maliar priniesol hotový obraz: bola na ňom tradičná kostra s kosou. Svätec vyjadril nespokojnosť a poradil majstrovi, aby zobrazil smrť ako anjela držiaceho v ruke zlatý kľúč.

*

Budú to pokladať za žart

V divadle vznikol požiar. Začali horieť kulisy. Šašo vystúpil pred oponu a oznámil obecenstvu, aby pomaly opúšťali divadlo. Obecenstvo si však myslelo, že ide o žart a preto začalo tliekať. Šašo znovu a dôrazne opakuje svoju výzvu a zaprisaháva obecenstvo, že ide skutočne o požiar. Celé divadlo buráca od smiechu a všetci mu nadšene tliekajú. Keď konečne spoznali, že nejde o žart, ale že situácia je smrteľne vážna, - bolo už neskoro. "Myslím si, že asi tak to bude aj na konci sveta, - mnohí ľudia tomu nechcú veri, že príde koniec sveta, považujú to za žart".

Kedy nastáva smrť?

Smrť nastáva, keď sa odlúči duša od tela.

Čo povedal Pán Ježiš o hodine smrti?

Pán Ježiš o hodine smrti povedal: "Buďte pripravení, lebo Syn človeka príde v hodinu, o ktorej nemáte ani tušenia."

Kam odchádza duša hneď po smrti?

Duša hneď po smrti odchádza pred Boží súd.

30. CIRKEVNÝ POHREB, HROB A CINTORÍN

Zomrelý v rakve. - Zomrelému sa zvoní umieračikom. Umieračik oznamuje jeho smrť a prosí o modlitbu. Mŕtve telo bolo príbytkom duše, živým Božím chrámom a je určené k slávnemu vzkrieseniu. Preto si zasluhuje našu úctu. Sviatočne oblečené telo leží v rakve. Do rúk sa vloží krížik. Krížik pripomína: Dokiaľ zomrelý žil, mal rád Pána Ježiša. Skutočne ho mal rád, kto ťažko nehrešil, alebo sa aspoň zmieril s Pánom Bohom dobrou

sv. spoved'ou alebo pri náhlej smrti aspoň ľutoval svoje hriechy z lásky k Bohu s túžbou po sv. spovedi.

Ruky sa ovinú ružencom. Ovinutý ruženec všetkým pripomína: Rád sa modli a miluj Pannu Máriu! Ber do rúk ruženec, pokiaľ si zdravý, a rád sa ho modlievaj, aby ti ho po tvojej smrti mohli bez rozpakov ovinúť okolo tvojich stuhnutých rúk.

Pri rakve horí svieca, akoby pobádala k modlitbe: "A svetlo večné nech mu svieti!" A ako by chcela povedať: "Nezhaslo mu svetlo viery a milosti posväcujúcej, a preto sa môže radowať vo večnom svetle - u Pána Boha." K rakve sa tiež postaví nádobka so svätenou vodou: do nej sa vloží vetvička na pokropenie zomrelého, aby modlitby Cirkvi prospeli jeho duši. Do rakvy kladieme obrázky Pána Ježiša, Panny Márie a svätých. Takto prajeme jeho duši, aby sa dostala k Pánu Ježišovi a medzi svätých do neba.

Cirkevný pohreb. - Kňaz pokropí zosnulého svätenou vodou, ktorá nám pripomína krst. V mene zosnulého sa spieva kajúci žalm: "Zmiluj sa, Bože, nado mnou!" Horiace sviece nesieme pri pohrebe na znamenie, že zomrelému vyprosujeme svetlo večnej blaženosti. Ako voňavý dym kadidla má zo srdca stúpať k nebu naša orodujúca modlitba. Sv. omši za zomrelého hovoríme zádušná sv. omša (za dušu zomrelého), alebo "Requiem", pretože začína týmto latinským slovom (Odpočinutie večné daj im, Pane!). Zbožne sa zúčastniť na pohrebe je skutok milosrdenstva, preukázaný tak zomrelému, ako aj pozostalým.

Hrob. - Mŕtve telo katolíckeho kresťana sa pochováva do zeme. Tam sa rozkladá na prach a to spôsobom nie násilným a viditeľným, ale prirodzene a v skrytosti. Do hrobu boli pochovaní Pán Ježiš, Panna Mária a prví kresťania. Pri tomto spôsobe pochovávania do zeme zostáva Cirkev dodnes. Cirkev dovoľuje pohreb spálením - kremácia - s podmienkou, že urna s popolom zosnulého bude uložená na cintoríne.

Cintorín. - V prvých kresťanských dobách sa pochovávalo tam, kde sa veriaci schádzali na bohoslužby. Bolo to v dobe prenasledovania v podzemných chodbách, v katakombách. Neskoršie sa pochovávalo okolo kostola, lebo veriaci túžili byť i po smrti čo najbližšie pri oltári. A živí chceli svojich zosnulých mať stále blízko, aby na nich pri bohoslužbách tým viac pamätali.

*

Rád chodievaj na cintorín, zvlášť v nedeľu. Vykonáš skutok milosrdenstva, keď sa tam pomodlíš za zomrelých. Myšlienka na mŕtvych ti pripomenie i tvoje posledné veci. Mŕtvi nám pripomínajú: "Čo ste vy, boli sme my, čo sme my, budete vy."

*

Pred smrťou sme všetci rovnakí

Kto vo Viedni navštívi krypty pod kostolom kapucínov, kde sú pochovaní vladári veľkého cisárstva, zapôsobí naň veľký kontrast medzi dávnou slávou, ktorú pripomínajú mená vyryté na hrobkách, a tým málom, čo dnes zostalo z toľkej slávy. Pri pochovaní cisára sa zaužíval zvláštny zvyk, ktorý zachovali aj pri pohrebe posledného cisára Františka Jozefa. Keď sa pohrebný sprievod s rakvou cisára priblížil ku vchodu krypty, hlavný ceremonár udrel palicou na dvere a oznamoval príchod mŕtveho. - Kto je tam? - spýtal sa zvnútra kapucínsky mních. - František Jozef Habsburský. - Nepoznám vás. - František Jozef prvý - začal znova ceremonár - cisár rakúsky, kráľ Jeruzalemský, kráľ maďarský, český, dalmátsky, chorvátsky a haličský. - Nepoznám vás. Napokon hlas zvonka pokorne dodal: - Úbohý hriešnik. - Vstúpte, brat môj - odpovedal kapucínsky mních. Trochu romantický zvyk, no veľmi výrečný! Pred Bohom sme si v hodine smrti všetci rovní.

31. OČISTEC

Očistec je! - Už v Starom zákone sa za mŕtvych modlili a prinášali obeť: “Svätá a spasiteľná je myšlienka modliť sa za mŕtvych, aby boli oslobodení od hriechov” (II, Mach 12, 46). V Novom zákone verila Cirkev v očistec od začiatku. Komu po smrti ostávajú dočasné tresty za hriechy, ten si ich musí vytrpieť v očistci, pretože o nebi vraví Sväté písmo: “Nič poškvrneneho do neba nevojde...” (Zjav 21,27). Sv. Monika zomr. r. 387), matka sv. Augustína, prosila pred smrťou: “Pochovajte moje telo, kam chcete, len o to vás prosím, aby ste na mňa pamätali pri Pánovom oltári.

Čím sa očisťuje duša v očistci? Duše pri osobnom súde poznali, že sú za trest na čas odlúčené od Boha, najdokonalejšej a najkrajšej bytosti. Toto duše mrzí a naplňa veľkou túžbou po Bohu. - Tresty, ktoré duše v očistci trpia, sú veľmi bolestné, väčšie alebo menšie, dlhšie alebo kratšie, podľa toho, koľko si ktorá duša zaslúžila. Duše v očistci sú úbohé a zasluhujú si našu účinnú lásku, preto im nežne hovoríme “dušičky”. Tresty v očistci netrávajú večne, ale iba nejaký čas. Preto im hovoríme časné tresty. Keď si duša vytrpí svoje tresty a tak sa očistí, potom sa dostáva z očístca do neba. Posledné vyjdú z očístca v deň posledného súdu.

Čím môžeme pomáhať duším v očistci? - Duším v očistci môžeme pomáhať modlitbou a inými dobrými skutkami, zvlášť obetou sv. omše. Duším v očistci venujeme svoje utrpenia, svoju pomoc núdznym a odpustky, ktoré im privlastňuje Cirkev. Od doby prvej svetovej vojny (1914-1918) môže každý kňaz na deň Dušičiek (2. novembra) obetovať tri sv. omše. Tým sv. Cirkev pripomína svojim veriacim, aby si plnili svoju povinnosť lásky k trpiacim duším zomrelých.

Večer pred pamiatkou Dušičiek sa zasvecujú svetlá na hrobách. Tým navonok prejavujeme svoju prosbu, aby Boh duším zomrelých rozsvietil svetlo večnej radosti v nebi. Hroby zdobíme kvetinami, lebo prajeme duším, aby sa mali ako v najkrajšej záhrade. Tou záhradou bude pre nich najkrásnejšia Božia záhrada - nebo. Na zomrelých nás upomínajú pomníky. Kríže pripomínajú vieru zomrelých v Ježiša Krista, ktorý aj za zomrelých trpel, zomrel, ale vstal zmŕtvych. Aj my zomrieme, ale i my budeme vzkriesení zmŕtvych v deň posledného súdu.

Duše zomrelých však nemôžu mať žiadny úžitok z ozdobeného hrobu. Majú však úžitok z modlitieb, zo sv. omše, z rôznych dobrých skutkov a z utrpenia, ktoré im venujeme.

*

Duše v očistci prosia: “Zmilujte sa nado mnou aspoň vy, moji priatelia, lebo sa ma dotkla ruka Pánova!” (Jób 19,21). Preto sa modli za ne, pomôž núdznemu, odriekni si niečo, venuj im svoje utrpenia, odpustky a zvlášť sv. omšu so sv. prijímaním. “Kedykoľvek sa slúži sv. omša, anjeli sa ponáhľajú otvoriť očistcový žalár” (Sv. Ján Zlatoústý). Obetuj to všetko hlavne za zomrelých členov rodiny a príbuzných, najmä vo výročný deň smrti a v deň menín zomrelého. “Na dušičky spomínajme, z očístca im pomáhajme, budú na nás spomínať, až my budeme zomierať...”

*

Istý sedliak mal veľmi zlú ženu. Keď zomrela, prišli priatelia a susedia, aby sedliaka potešili. Prišiel aj miestny kňaz a povedal mu niekoľko utešujúcich slov. Medzi iným povedal i toto: “Upokojte sa, milý priateľu. Vaša zosnulá manželka je na tom dobre. Teraz sa nachádza u dobrotivého Pána Boha.” Celkom udivený zvolal sedliak: “Čože, že je u dobrého Pána Boha? No, ten s ňou bude mať ešte veľký kríž!” Tento muž

považoval za nemožné, aby jeho zlá žena prišla hneď po smrti do neba k Pánu Bohu. A mal plnú pravdu. Zdravý ľudský rozum nám hovorí, že musí byť očistec. Lebo mnohí ľudia nie sú takými veľkými hriešnikmi, aby museli byť Bohom naveky zatratení. Z druhej strany však nemusí byť pri smrti taký čistý, aby mohol ihneď prejsť do spoločenstva anjelov a svätých. Lebo aj v Písme Svätom čítame, že do Božieho kráľovstva nemôže prísť nič nečistého (Zjv 21,17). Preto musí byť očistec, kde sa človek pripravuje na stretnutie s Bohom, teda sa očistí od hriechov a zaslúžených trestov.

Kto príde do očistca?

Do očistca príde ten, kto zomrie v milosti posväcujúcej, ale má ešte trpieť za hriechy.

Čím sa očisťujú duše v očistci?

Duše v očistci sa očisťujú veľkou túžbou po Pánu Bohu a rozličnými časnými trestami.

Čím pomáhame dušiam v očistci?

Dušiam v očistci pomáhame modlitbou a inými dobrými skutkami, zvlášť obetou sv. omše.

32. PEKLO

Peklo je! - Do pekla sa prví dostali pyšní anjeli. Z ľudí sa tam dostane každý, kto zomrie v ťažkom hriechu, i keby to bol len jediný ťažký hriech. Prečo? Ťažkým hriechom sa človek úplne odvracia od Boha. Keď v tomto odvrátení zotráva a nekajúcne zomiera, zostáva odvrátený a odlúčený od Boha na celú večnosť a to vlastnou vinou!

Písmo Sväté hovorí, ako von do tmy bol vyhodенý človek, ktorý na svadbe nemal “svadobné rúcho” (Mt 22,12-13). Podobne do pekelnéj tmy bude uvrhnutý, kto zomrie bez “svadobného rúcha” pre nebo, bez milosti posväcujúcej, v ťažkom, smrteľnom hriechu. - “Každý strom, ktorý nerodí dobré ovocie, býva vyťatý a hodený na oheň” (Mt 7,19). “Do ohňa sa hádzu suché ratolesti” (Jn 15,6). Kto sa podobá suchej ratolesti? - V posledný deň súdu dostanú sa so zavrhnutými do pekla aj ich telá.

Čo trápi zavrhnutých v pekle? - Akonáhle sa odlúči duša od tela, mieri k Bohu, svojmu jedinému a nutnému cieľu, k najvyššej Pravde, Dobru a Kráse. Je to väčšia túžba ako túžba po nápoji u človeka zomierajúceho smädom, ako túžba po pokrme u človeka zmoreného hladom. Tak sa ponáhľá k Bohu duša odlúčená od tela. Ale vtom si duša v ťažkom hriechu uvedomuje svoju ošklivosť a klesá pred ním do temnoty pekelného ohňa - navždy a trvalo - vlastnou vinou! A to je práve najväčším trestom pre zavrhnutých v pekle.

Pán Ježiš povedal o pekle, že je tam tma a škrípanie zubami (Mt 22,13) a že červ nezomiera a oheň nehasne (Mt 9,43). Temnom sa chápe odlúčenie od Boha “večného svetla”. Plačom a škrípaním zubov sa rozumie neskoro prebudené poznanie. “Pri Poslednom súde povie Pán Ježiš zavrhnutým: “Vzdialte sa odo mňa, zlorečení, do večného ohňa, ktorý je pripravený diablovej a jeho anjelom!” (Mt 25,41). Akého druhu je tento oheň, nevieme. Toľko je však isté, že je to skutočný oheň, nie je však totožný s ohňom, ktorý poznáme zo svojej skúsenosti.

Trápenie zavrhnutých v pekle nebude pre všetkých rovnaké. Čím viac kto hrešil, tým väčší trest ho stihne. Avšak i to najmenšie trápenie v pekle je omnoho väčšie ako najhroznejšie utrpenie a bolesť na svete. V pekle nesmieme vidieť osud, ktorému človek neočakávane prepadá, ale údel, ktorý si zavrhnutý sám zavinil a niet mu žiadnej pomoci! “Nech nepáli večný plameň, zachovaj nás, Ježišu Kriste. Amen!” Od večného ohňa vyslobod' nás, Pane!

*

Dokial' sme na svete, musíme používať všetky vhodné prostriedky, aby sme sa do pekla nedostali a tiež ostatných aby sme pred peklom zachránili. Spomeň si, aké prostriedky budeš zvlášť používať, aby si neprišiel do pekla? Zvlášť koho z tých, čo sú ti blízki, musíš pred peklom zachrániť? Denne sa modlievaj: "Ó, môj Ježišu, odpusť nám naše hriechy, zachráň nás od pekelného ohňa, prived' do neba všetky duše, najmä tie, ktoré najviac potrebujú Tvoje milosrdenstvo." Túto prosbu vkladaj tiež medzi jednotlivé desiatky ruženca po: "Sláva Otcu..."

*

Čínske peklo i nebo.

Pekné čínske podobenstvo hovorí o tom, aký je človek nešťastný, keď myslí len na seba. Istý mandarín, čiže vysoký štátny úradník z čias čínskeho feudalizmu mal videnie pekla. Ľudia tam sedeli vyhladovaní - kosť a koža - okolo veľkej misy naplnenej chutnou ryžou. Úbožiaci sa nedostali k jedeniu ryže, lebo dostali k tomu do ruky dva metre dlhé paličky na jedenie ryže podľa čínskeho zvyku. Ten istý mandarín potom videl nebo. Bola tam taká istá misa ryže. Ale tam žiarili zdravím a šťastím, lebo našli riešenie -každý dával dva metre dlhou paličkou ryžu do úst svojmu blížnemu, čo sedel naproti. Tak sa všetci navzájom krmili a boli šťastní.

Kto príde do pekla?

Do pekla príde ten, kto zomrie v ťažkom hriechu.

Čo trápi zatratených v pekle?

Zatratených v pekle trápi večné odlúčenie od Boha a večný oheň.

33. NEBO

Nebo je! - Pán Ježiš častejšie hovoril o nebi. Preto: "Radujte sa a jasajte, lebo vaša odmena je hojná v nebi" (Mt 5,12). Prví sa do neba dostali dobrí anjeli a potom duše svätých z predpekla, ktoré vzal so sebou Pán Ježiš, keď vystupoval na nebesia. Hneď po smrti príde do neba duša toho, kto zomrel v kresťanskej nevinnosti, alebo kto zomel v milosti posväcujúcej a už na zemi si vytrpel časné tresty za hriechy, alebo sa vykúpil z očistcových trestov dobrými skutkami a odpustkami. Duše tých, ktorí zomreli v milosti posväcujúcej, ale majú ešte trpieť za hriechy, prídu do neba cez očistec. V deň Posledného súdu sa dostanú k dušiam svätých do neba aj ich telá.

Čo blaží svätých v nebi? - Svätý Pavol apoštol napísal: "Ani oko nevidelo, ani ucho nepočulo, ani ľudskú myseľ nenapadlo, čo Boh pripravil tým, ktorí ho milujú" (I Kor 2,9). Spomeň si, čo krásneho môžeme tu na svete vidieť, počuť, alebo si priať ,a predsa toto všetko spolu je akoby nič oproti tomu, čo nám Boh pripravil v nebi. - Ako na oblohe všetky hviezdy nesvietia rovnako, podobne i v nebi nebude rovnaká radosť pre všetkých. Čím viac kto miloval Boha na svete, čím viac dobrého urobil, tým väčšiu radosť bude mať v nebi. "Každý dostane odplatu, ktorá mu patrí, podľa námahy" (I Kor 3,8). "Kto skúpo rozsieva, skúpo bude žať. Kto však bohato rozsieva, bohato bude žať" (II Kor 9,6).

*

Pamätaj, že na svete i to najkrásnejšie a najradostnejšie je iba tieňom toho, čo ti Boh pripravil v nebi. Preto sa nenechaj ničím zlákať na hriech a hovor si: "Nebo nedám za nič

na svete!” Každé utrpenie obetuj v spojení s utrpením a smrťou Pána Ježiša s radosťou ako pokánie za svoje hriechy, aby si už na svete dal za ne Bohu plnú náhradu. Potom sa môžeš hneď po smrti dostať do neba.

*

O Bohu je ťažko hovoriť.

Keď hovoríme o Bohu, obyčajne premietame do neho zemské skúsenosti. Ježiš Kristus nám zjavil, že Boh nás miluje, On je náš Otec, a tak my si Ho často predstavujeme, ako dobrotivého starca s dlhou, bielou bradou, hoci dobre vieme, že Boh nemá telo... Aj Pán Ježiš hovoril súčasníkom iba ľudskou rečou, ináč by Ho neboli vôbec porozuemeľi. Preto nám predstavil aj nebeskú blaženosť, ako svadobnú hostinu, hoci ináč zdôrazňoval, že v nebi sa ľudia nebudú ani ženiť, ani vydávať, ani jesť a piť. Na myseľ mi prichádza zážitok dávneho misionára medzi americkými indiánmi. Indiánsky náčelník bol ochotný prijať všetky pravdy viery, aj všetky Božie prikázania, len jedno mu nešlo do hlavy: nebo. Pre neho nebo boli večné lovištia, na ktorých mala byť hojnosť najrozličnejšej zveriny, a on ju bude loviť deň po deň. A toho sa nie a nie vzdať: “Čo budem v nebi robiť, keď sa tam nebude poľovať?” Tu pribehne štvorročný náčelníkov synček: na povrázku má priviazaný kus dreva, ktorý on poháňa ako koňa. Náčelník ho milo pohladí po hlave a šťastne sa usmeje. Misionár na to: “Čo, keby Tebe kázali, aby si medzi šiatrami behal s kúskom dreva ako tvoj synak?” “Radšej zomrieť, ako takú hanbu!” hovorí náčelník. “Vidíš, vraví misionár, čo je pre dieťa šťastím, pre dospelého bojovníka je hanbou a trestom. Taký rozdiel bude medzi našimi radosťami tu na zemi a radosťami v nebi. Keby Ti Boh rozkázal - keď budeš v nebi - aby si šiel z neba na zem poľovať najvyberanejšiu zverinu, prosil by si ho, aby Ťa tak netrestal, taký bude rozdiel medzi nebeským šťastím a šťastím z najlepšieho lovu. Ale my nebeské šťastie nerozumieme ani toľko, ako tvoj synček nerozumie, prečo sa ty naháňaš za medveďmi a vlkami...” V nebi budeme spojení s Bohom, začlenení do neho, šťastní nesmiernym šťastím, ale to všetko je nad našu predstavivosť. Budeme začlenení do nového poriadku, ktorý si nevieme ani predstaviť, lebo sme ho ešte nikdy nezakúsili, a ľudská reč ani nemá patričné výrazy na vyjadrenie tejto skutočnosti.

Kto príde do neba?

Do neba príde ten, kto zomrie v milosti posväcujúcej a nemá čo trpieť za hriechy.

Čo blaží svätých v nebi?

Svätých v nebi blaží pozeranie na Boha a večná radosť.

34. SÚDNY DEŇ

Vzkriesenie našich tiel. - Naše telá zostanú mŕtve až do dňa, keď bude posledný súd. Vtedy Pán Ježiš naše telá vzkriesi, spojí ich navždy s dušou a viditeľne príde z neba na zem, aby nás všetkých verejne súdil. To bude posledný súd. O vzkriesení našich tiel a poslednom súde Pán Ježiš hovoril: “Prichádza hodina, keď všetci v hrobách budú počuť jeho hlas a tí, ktorí robili dobré skutky, budú vzkriesení pre život, tí, ktorí páchali zlé

skutky, budú vzkriesení pre odsúdenie” (Jn 5,28-29). “Vzkriesení k životu” znamená, že dobrí budú vzkriesení pre večný život v nebi. “Vzkriesení pre odsúdenie” znamená, že zlí budú vzkriesení na večné odsúdenie v pekle. Telo však bude mať trvalú účasť na odmene alebo treste duše, pretože na svete s ňou spolupôsobilo v dobrých, alebo zlých skutkoch. Preto budú vzkriesení všetci ľudia, dobrí i zlí.

Aké budú telá vzkriesených? - Telá vzkriesených nebudú potrebovať ani pokrm, ani nápoj, ani spánok. Telá vzkriesených pre nebo budú udržiavané v blaženosti pozeraním na Boha. V tomto ohľade budú podľa slov Pána Ježiša žiť ako Boží anjeli. Naša duša i telo budú žiť účasťou na najplnšom živote Trojjediného Boha Otca, Syna i Ducha Svätého. Zároveň bude žiť v blaženom priateľstve s Pannou Máriou, so všetkými anjelmi a svätými v nebi.

Telá blažených budú veľmi krásne a budú podobné oslávenému telu Pána Ježiša. Budú zbavené všetkých pozemských nedostatkov, napr. krívania, slepoty, zmrzačenia, ale predsa si zachovajú svoju prirodzenú podobu. Preto každý spozná svojho známeho vo večnosti. Všetky telá však nebudú rovnako krásne. Stupeň ich krásy bude závisieť od toho, koľko si človek získal zásluh pre nebo.

Telá zavrnutých budú škaredé. Každý si pripravuje svojím životom svoje vzkriesenie, šťastné, alebo nešťastné. Pripravuj si vzkriesenie šťastné a krásne!

Posledný súd. - “Odtiaľ príde súdiť živých i mŕtvych.” “Živých” to znamená tých, ktorí sú v milosti posväcujúcej a tým určené pre večný život v nebi. “Mŕtvych”, to znamená tých, ktorí sú bez milosti posväcujúcej, a preto sú pre nebo mŕtvi. Ako pastier oddeľuje ovce od kozlov, tak budú oddelení dobrí od zlých. Dobrý budú po pravici Pána Ježiša a zlí po jeho ľavici.

Vtedy Pán Ježiš povie tým, ktorí budú po jeho pravici: “Podťe, požehnaní môjho Otca, zaujmite kráľovstvo, ktoré vám je pripravené od stvorenia sveta! Lebo bol som hladný a dali ste mi jesť, bol som smädný a dali ste mi piť, bol som počestný a pritúlili ste ma, bol som nahý a zaodeli ste ma, bol som chorý a navštívili ste ma, bol som vo väzení a prišli ste ku mne.”

Tu sa ho spravodliví opýtajú: “Pane, kedy sme ťa videli hladného a nakŕmili sme ťa, alebo smädného a dali sme ti piť? Kedy sme ťa videli ako počestného a pritúlili sme ťa, kedy sme ťa videli nahého a zaodeli sme ťa? A kedy sme ťa videli chorého, alebo v žalári a prišli sme k tebe?” A Pán Ježiš im odpovie: “Naozaj vám hovorí: Čo ste urobili jednému z týchto mojich najmenších bratov, mne ste urobili.”

Potom povie i tým, ktorí budú po jeho ľavici: “Vzdialťe sa odo mňa, zlorečení, do večného ohňa, ktorý je pripravený diablu a jeho anjelom! Lebo bol som hladný a nedali ste mi jesť, bol som smädný a nedali ste mi piť, bol som počestný a nepritúlili ste ma, bol som nahý a nezaodeli ste ma, bol som chorý a v žalári a nenavštívili ste ma”.

Tu sa ho aj oni opýtajú: “Pane, kedy sme ťa videli hladného, alebo smädného, alebo ako počestného, alebo nahého, alebo chorého, alebo v žalári a neposlúžili sme ti?” Vtedy im odpovie: “Naozaj vám hovorím: Čo ste neurobili jednému z týchto najmenších, ani mne ste neurobili! A títo pôjdu do večného trápenia, spravodliví však do večného života” (Mt 25,31-46).

Budeme súdení hlavne podľa toho, ako sme plnili najväčšie prikázanie lásky k Bohu a k blížnemu. Tu Písmo Sväté vypočítava len skutky telesného milosrdenstva ako časť úlohy lásky k blížnemu. Tým však nie je povedané, že len takto a nie ináč bude hovoriť večný Sudca pri poslednom súde a že práve takto mu budú súdení odpovedať. Týmto sa

naznačuje len to, že pri poslednom súde si každý jasne a dokonale uvedomí svoju príčinu večnej slávy, alebo svojho večného odsúdenia.

Po poslednom súde prestane očistec a zostane len večné šťastie života v nebi, alebo večné trápenie v pekle, ako si kto zaslúžil.

Kedy bude koniec sveta? - Na to odpovedá Písmo Sväté takto: “O tom dni a o tej hodine však nikto nevie, ani nebeskí anjeli, iba Otec sám... Bedlite teda, lebo nevíete, v ktorú hodinu príde váš Pán” (Mt 24,36-42). Apoštolské vyznanie viery sa končí slovom “Amen!” Týmto slovom, ktoré znamená “tak je” potvrdzujeme, že z celého svojho srdca veríme všetkým pravdám, ktoré sú obsiahnuté v Apoštolskom vyznaní viery.

*

Súd' sám seba prísne každý večer pri spytovaní svedomia a pokiaľ možno každý mesiac pri sv. spovedi a nemusíš sa báť Božieho súdu.

*

O sv. Karolovi Boromejskom sa hovorí, že keď raz hral biliard so svojimi priateľmi, jeden z prítomných nadhodil takúto otázku: “Čo by sme robili, keby nám oznámili, že za hodinu zomrieme?” Jeden z kňazov povedal: “Ja by som sa poponáhľal pomodliť sa breviár, čo som sa ešte dnes nepomodlil.” Druhý povedal: “Ja by som sa šiel rýchlo vyspovedať, aby som bol dobre pripravený na smrť.” Tretí povedal: “Ja by som rýchlo šiel napísať testament.” Každý sa poponáhľal niečo urobiť, aby dovŕšil prípravu na smrť. Napokon sv. Karol povedal: “Čo sa mňa týka, ja by som zostal dohrať túto partiu, lebo som si zaumienil, že ju budem hrať z lásky a z pozornosti voči vám a myslím, že kto má lásku, nebude vylúčený z nebeskej hostiny.”

Čo učil Pán Ježiš o súdnom dni?

O súdnom dni Pán Ježiš učil, že vzkriesi všetkých mŕtvych, príde viditeľne z neba na zem a bude nás verejne súdiť.